

MUNKAADÓK LAPJA

Ardeal és Banat kis- és középparasztnak hetilapja. — Az Ipartestületek Szövetsége, az aradi Iparos Ötthon, az Ipari Szindikátusok, a Romániai Építőmesterek Szövetsége hivatalos lapja. Egyesülve a timisoarai „Az Iparos”-sal és a „Fodrász Ujság”-mal.

**„Tiszteld a tisztas
ipart !“**

Unul pentru toti, toti pentru unu . . .

Capitalul propriu al Cooperativei de Credit a Industriaşilor din Arad atinge suma de opt milioane lei, suma bilanţului întocmit la sfârşitul anului face 34.630.084 lei

Cooperativa de Credit a Industriaşilor din Arad a lichidat integral creanţele sub conversiune. — Depunerile din anul 1935. au fost aproape douăzeci şi cinci milioane lei. — Pe efecte a pus la dispoziţia membrilor optsprezece milioane şi jumătate, pe cont-curent treisprezece şi jumătate de lei, acotind cu jumătate la sută mai mică dobândă ca cea legală.

**In interesul propriu muncește meseriașul
propagând ideile Cooperativei**

Consiliul de administrație a Cooperativei de Credit a Industriailor din Arad va prezenta următoarele date de seamă adunării Generale din 5 Februarie a. n.:

Omorată Adunare Generală!

De data aceasta Vă prezintăm darea de seamă despre al 36-a an de funcționare a Cooperativei de Credit a Industriașilor, întocmită de direcțiune, care a condus afacerile cooperativei cu un zel laudabil, ținând seama mereu de interesele morale și materiale ale celor 1851 de membri ai cooperativei, administrând în cinste averea încredințată lor. Această datorie, ca ani de-a rândul, nu a fost deloc ușoară. Pe o parte a trebuit să satisfacem cererile îndreptățite pentru credit a membrilor, pe altă parte, ca administratorii unei averi străine, în cunoștința responsabilității noastre, a trebuit să ne îngrijim de o cuvenită asigurată.

În acest scop ne a stat la dispoziție averea proprie a cooperativei în suma de opt milioane Lei, depunerile în sumă de 25 milioane Lei și re-
escomptul de care ne am folosit, în total 35 milioane Lei, pe care sumă am pus-o în întregim la dispoziția membrilor. Astfel am avut posibilitatea să ajutăm mulți colegi meseriași ajunși în impas, a-i sprijini la întreprinderile lor în spiritul cooperației. Acum, în timpul marelui crize financiare se arată ce mare rol îndeplinește Cooperativa Industriștilor, ce juvel prețios este cooperativa pentru meseriași din Arad. Datoria noastră a tuturor trebuie să fie sprijinirea și dezvoltarea ei cu toate puterile.

Cooperativa de Credit a Industriaşilor din Arad şi a făcut întotdeauna datoria în decursul existenţei ei de 36 de ani, acum ca niciodată trebuie să stea de partea ei toţi meseriaşi şi să lucreze din răspuţeri pentru dezvoltarea cooperativei, care şi este unica apărătoare şi sprijin, pe care putem conta în orice clipă şi care ne stă în ajutor cu o iubire încrezătoare în tot timpul.

Darea de seamă detaliată asupra gestiunii
anului 1935 o dăm prin următoarele:

Numărul membrilor arată o urcare simțitoare, căci până ce la finele anului 1934 Cooperativa a avut 1516 de membri, în decursul anului 1935 au intrat 146 noi membri, deci numărul membrilor s'a urcat la 1662, din care au eșit 81 de membri, astfel că la finele anului 1935 au rămas 1581 de membri.

Capitalul de părți sociale vărsat de membri a fost le încheierea gestiunii anului 1934 6,374.339 Lei și după scăderea sumei acoase în decursul anului a rămas 6,069.820 Lei. Fondurile noastre de rezervă au figurat în bilanțul anului 1934 cu suma de 1,653.568 Lei, la sfârșitul anului 1935 sunt în sumă de 1.725.297 Lei și adăogând dotația de 38.822 Lei din acest an, suma finală face 1,764.119 Lei, deci se arată o urcare de 110.561 Lei. Capitalul propriu al Cooperativei este deci 7.823.039 Lei.

Circulația casei ne arată următoarele poziții. La 1 Ianuarie 1935 a fost numărare în casă 1.301.741 Lei, încasările au fost în decursul anului 178.175.931 Lei, iar plățile 177.788.017 Lei, a rămas în casă deci la sfârșitul anului 1.689.655 Lei. Circulația totală a casei a fost în anul 1935 Lei 257.265.680 Lei.

În portofoliul cambialor au fost la sfârșitul anului 1934 efecte în valoare de 17,722.236 Lei, am escomptat în decursul anului trecut ,7155 cambii în sumă de Lei 114,254.571 Lei, la plată 131,976.857 Lei, din această sumă a fost achitat în decursul anului 113,400.469 Lei, a rămas deci în portofoliu la sfârșitul anului 1935 cambii în valoare de 18.576.388 Lei. Sporul față de anul 1934 este 854.102 Lei.

In cont curent au luat ca imprumut membrii nostri la finele anului trecut 18,522.566 Lei, in decursul anului au mai primit inca 10,455.760 Lei, ceea ce face la oalta 28,934.328 Lei. Din aceasta suma au achitat 15,401.476 Lei, deci a ramas ca debit in cont corent 13.532.852 Lei. Mai putin cu 4,945.714 Lei ca in anul precedent. Ne am straduit sa reducem debitele in cont corent pentru a putea reduce timpul de incasare a creanțelor.

Depunerile au fost conform bilanțului din 1934 27.803.051 Lei, am primit noi depuneri în decursul anului în suma de Lei 37.048.627 și în acest timp am plătit 40.014.729 Lei, deci suma depunerilor noastre a fost la sfârșitul anului 1935 Lei 24.836.940. Se arată o scădere de 2.966.102 Lei.

In anul 1935 ne am folosit deasemenea de credit prin reescompt. In bilanțul actual figurează o sumă de 1,169.218 Lei ca reescompt. Prin aceasta am dorit să satisfacem in mai mare parte cererile de credit a membrilor nostri.

Suma finală a bilanțului nostru actual este

34.630.234 Lei, iar circulația întreagă pe anul
1935 face 868.999.990 Lei

Bilanțul nostru încheiat pe 41 Decembrie 1985 arată un profit de 375.084 Lei. Propunem, pentru împărțirea acestei sume, că conform statute-lor să se dea:

Fondului de Rezervă 10%	— — —	Lei 37.508
Pentru dotația Direcțiunei 10%	— — —	" 37.508
Pentru dotația Comisiunei de Cen-		
zori 5%	— — —	" 18.754
Pentru dividendă de 5% după părțile		
sociale	— — —	" 265.000
Căminul Industriștilor din Arad	— — —	" 10.000
Pentru scopuri filantropice la dispoziția		
Direcțiunei	— — —	" 5.000
Suma restantă să se ataseze fondului		
de rezervă	— — —	" 1.314

In total I'd 375 084

Propunem Adunării Generale să decidă: stabilirea sumei hîianțului la 34.630.234 Lei și profitul net în suma de 375.084 Lei și după ascultarea raportului Comisiei de Cenzori să acorde atât Direcției cât și Comisiei de Cenzori decăderea pe anul 1935

Să decidă Adunarea Generală aprobarea cumpărării prin licitație a imobilului din Str. Oțuz 127, pe care l-am și vândut. Am cumpărat mai departe tot prin licitație imobilele din Str. Sava Raicu 127, Vagile Paguba No. 97 și Str. Margaritar No. 19. Rugăm Adunarea Generală să ia la cunoștință cumpărările și să însărcineze Direcțiunea cu vânzarea acestora din mână liberă. Raportăm totodată, că am vândut terenul vi-ran care a aparținut imobilului din Str. Blandu-zei No. 26 și rugăm Adunarea Generală să ap-robe și această vânzare. Aceste tranzacțiuni sunt în legătură cu conversiunea în parte și pentru aranjarea acestora am folosit fondul de rezervă creat anul trecut în acest scop în suma de Lei 180.000

Dobânda socotită la împrumuturi a fost pe întregul an 9%, cu jumătate la sută mai puțin ca dobânda legală. Prin aceasta am dorit să ușurăm sarcina membrilor noștri debitori.

Grupule de Ajutor de Înarmântare a Industrieşilor din Arad şi a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad, ca cei mai mari depunători, a căror capital este administrat de noi dela înfiinţarea lor, au contribuit în mare parte la întărirea cooperativei noastre. Aceste grupuri, pentru a da o cât mai mare garanţie membrilor lor asiguraţi la ajutor de înarmântare, au asigurat membrii la Prima Ardeleană Societate de Asigurări Generale, şi pentru plata taxelor de asigurare şi a rezervelor legale au scos o sumă mai mare din depunerile lor. Acest lucru a cauzat scăderea depunerilor noastre cu mai bine de trei milioane Lei.

Secția de Mărfuri a Cooperativei de Credit a Industriștilor din Arad a făcut iarăși un mare progres, circulația Secției de Mărfuri din acest an fiind de două ori mai mare decât cea din 1933. În anul 1935 comerțanții și industriștii Secției de Mărfuri au vândut mărfuri în valoare de 6.940.372 Lei, sporul față de anul trecut este de Lei 1.378.959.— Circulația totală a mărfurilor dela 1 Ianuarie 1930 începând este de Lei 35.387.172. Atât sport:ea vânzărilor cât și creșterea numărului clienților asigură o dezvoltare constantă a Secției de Mărfuri.

Dolul nu ne-a crutat nici anul acesta. Cooperativa a pierdut trei membri fondatori. A murit Josef Müller fost membru în Direcțiunea coo-

perativă, precum Iosif Glück și Iuliu Mihăilescu, care au fost ani de-a rândul membrii Comisiunii de Control, și care au contribuit în mare parte la dezvoltarea cooperativelor noastre prin munca lor desinteresată și neobosită. Rugăm Adunarea Generală să decidă introducerea numelui fiecăruia în procesul verbal al adunării în amintirea vecinică a meritelor lor prin donațiunea dată Căminului Industrișilor din Arad, făcută în numele acestor trei meseriași eminenți.

Adunarea Generală este menită a alege noui membri în locurile devenite vacante în Direcțiune. Conform statutelor expiră mandatul la patru membri din direcțiune, iar locul unui membru devine vacant în cursul anului. Urmează a se alege deci patru membri în Direcțiune pe timp de trei ani, și un membru pe un timp de un an. Expiră mandatul directorilor Carol Bloch, Mihail Cernoczký, Iosif Măzera și Iustina Olariu. Expiră mandatul și la 40 de membri în Comitet, acelor loc urmează a se completa pentru timp de trei ani. Notăm că conform statutelor, membrii a căror mandat expiră se pot realege.

Înainte de încheierea dărilor de seamă ne adresăm cu câteva cuvinte solicitatoare către fiecare membru, să pună la o parte dușmăniile personale să unim toate forțele în interesul prosperității cooperativelor noastre. Să ne conducă vorbele unui mare om de stat, să nu considerăm nimic prea neînsemnat și nimic prea mare când e vorba de cooperativă. Să nu ne temem de mărimea problemei, a datorei care ne așteaptă, ci să ne punem cu încredere și bucurie la muncă, pe de altă parte însă să nu considerăm prea mică nici munca care ar însemna acvirea unui membru sau depunător pentru Cooperativă. Să nu ne temem de mărimea jertfei care trebuie adusă pentru numărul părților sociale, fiindcă prin aceasta nu numai creditul se ridică, ci ne adunăm o avere sigură, bine fructificată și totodată sporim și averea cooperativă. Să facem aceasta în cunoștința faptului că cooperativă este a noastră, noi, totalitatea membrilor componem cooperativă și că cooperativă este pentru membrii ei și activitatea ei este în interesul membrilor, și atunci ne va pare orice sacrificiu ușor.

Rugăm onorata Adunare Generală să aprobe propunerile noastre aducând deciziune în toamnă.

Arad, la 31 Decembrie 1935.

DIRECȚIUNEA.

Mădăritjă a bistosităi törvényi.

A szenátus pénzügyi bizottsága a múlt héten a biztosítási törvény módosítására irányuló javaslatot tanulmányozta. Az eredeti törvényt 1933-ban szavazta meg a képviselőház. A módosító javaslatot Costinescu kereskedelmi miniszter készítette el és ennek célja a biztosító intézetekre vonatkozó intézkedések koncentrálása olyan irányban, hogy az intézetek működése fokozottabb mértékben legyen ellenőrizhető. A bizottság a javaslatot lényegesen módosításokkal elfogadta és az még a folyó ülésnek elé kerül.

GONDOLAT.

— Szanyi azt mondta nekem, hogy én vagyok mindig az első gondolata.

— Ugy? Akkor tegnap, úgy látszik, a második gondolatodval láttam a mosibán.

Bata dipőgyár Timișoara.

A Bata dipőgyár vezetősége komolyan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy Romániában gyárüzemet állítson fel. Megbízható helyről nyert értesüléseink szerint Baták a romániai üzemet Timișoara környékén fogják felállítani és innen fogják ellátni az egész országot Bata-termékekkel.

BEIM ARZT.

— Ja, wissen Sie denn nicht, dass meine Sprechstunde um fünf Uhr zu Ende ist?

— O ja, Herr Doktor, ich weiss es — aber der Hund scheint es nicht gewusst zu haben — er hat mich erst um halb Sechs gebissen!

Tatarescu miniszterelnök sem barátja Nistor miniszter ipartörvénytervezetének

Valószínűleg végleg leveszik napirendről a sokszor módosított törvényjavaslatot

A parlamentben most kezdték meg a kisipari törvényjavaslat vitáját. Szabó Béni kamarai képviselő, a braşovi ipartestület elnöke erre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Most kezdődött meg a szenátusban a javaslat általános vitája. Itt a kisiparosokat az ősszel részéről Samoil, a kisiparosok országos elnöke és a Magyar Párt részéről Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor fogják képviselni.

— En egyébként szintén részt veszek a munkában és mindent elkövetek, hogy a sérelmes törvénytervezetet egész lényegében módosítsák. A javaslat, ha a szenátus általános vitáján keresztül megy, a képviselőház bizottságába kerül, innen pedig a plénum elé. Hogy ez mikor lesz, nem

tudjuk. Valószínűleg a május-június hónapokra előkészített rendkívüli ülésszak alkalmával. Van azonban ennél sokkal érdekesebb fordulat is.

— Tudvalevő, hogy Roman Valer dr. lemondását helyettes kiáltásba arra az esetre, ha a Nistor-féle tervezetet elfogadják. A bucureştii Gazeta legutóbb azt a szenációs hírt kösölte, hogy Tatarescu miniszterelnök és a kormány több tagja el akarják ejteni véglegesen a tervezetet, mert nem akarnak miatta kormányválságot, ha az részleges lenne is. Tatarescu miniszterelnök sem barátja a javaslatnak és így valószínű, hogy a sok vita tárgyát képező tervezet esetleg véglegesen megbukik, még mielőtt a képviselőháza foglalkoznék vele.

Milyen feltételek mellett alkalmazhatnak a vállalatok külföldi állampolgárokat

A munkügyi minisztérium hivatalosan közli a következőket:

1. Egyetlen munkaadó vagy vállalat sem tarthat szolgáltatásban vagy alkalmazhat külföldi állampolgárt, ha ennek nincs munkakönyve.

2. Érvényes munkakönyv (pirosasínú) nélkül a külföldi állampolgár saját számlájára sem fizethet foglalkozást az országban.

3. A megkívánt munkakönyvet csak a munkügyi minisztérium vagy a területi munkafelügyelőségek adhatják ki.

A jelen rendelet ellen kifogásokat a Monitorul

Oficial 1930 április 3-i számában megjelent belső munkavédelemről szóló törvény értelmében a következő szankciókkel büntetik:

Az olyan vállalat, amely munkakönyv nélkül tart idegen alkalmazottat, vagy olyan munkakönyvvel, amely nem az illető vállalatra szól, 5—10 ezer lejig terjedő bírságot, visszaszállás esetén 20 ezer lei bírságot tartozik fizetni. Azok az idegenek, akik saját számlájukra munkakönyv nélkül dolgoznak, akár társakkal együtt, 10—20 ezer lejig terjedő, visszaszállás esetén 40 ezer lej bírságot tartoznak fizetni.

Újabb hírek az új bélyegtörvényről

Bucureştii jelentés szerint a pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett a törvényhozás elé az érvényben lévő bélyegtörvény némely rendelkezésének módosítására. A javaslat eredeti célja az, hogy a bélyegtörvényben található ellentétes rendelkezéseket megszüntesse, de a miniszter felhasználta ezt az alkalmat arra is, hogy a bélyegkötelezettséget kiterjessze. Így például vesztegség éri a kincstárt annak következtében, hogy ott is bevezették az itt már régóta érvényben lévő azt a reformot, hogy a váltó óvatolás után külön per nélkül is végrehajtható. A regátban a váltónak végrehajtási jelleggel való felruházásáért azelőtt 27 leies bélyeggel ellátott folyamodványt kellett benyújtani, ezt a bélyegjövédelmet a kincstár elvesztette és a miniszteri javaslat most kimondja, hogy váltó alapon előterjesztett

végrehajtási kérelemről

(valószínűleg a biztosítási végrehajtásokról van szó) a 27 leies bélyeg és a 0.60 leies proporcionális bélyeg felragasztandó.

A plakátok bélyegilletéke akár papírra, akár fémre, porcellánra nyomott, vagy vetített fényreklámokról van szó, négyzetméterenként és évenként 100 lei.

A biztosítási kötvények bélyegilletékét az új törvény az eddigiek kétszeresére emeli fel.

Érdekes, de valószínűleg sok rászorít és félreértésekre alkalmat adó rendelkezés, amely

a szóbeli szerződések bélyegkötelezettségét is kimondja.

Eddig csak az írásban megkötött szerződések (szállítási munkavállalás, bizományi

szerződések) voltak bélyegkötelesek. Ezentúl a szóbeli megállapodások után is bélyeg jár, ennek alkalmazása azonban rendkívül nehezen lesz ellenőrizhető. Az írásbeli szerződések bizonyos előnyüket biztosítanak utólagos differenciák esetén a szerződő feleknek. Ezért találták alkalmazhatónak az írásbeli megállapodásokat a bélyegkötelezettség alá vonásra. A szóbeli szerződéseknek erről az előnyről, vagy biztonságról a felek lemondanak, nincs tehát alap a bélyegkötelezettségre. A pénzügyminiszter mégis szeretné a szóbeli szerződéseket is bélyegkötelezettség alá vonni, holott

ebből számbavehető jövedelme a kincstárnak nem lehet,

mert szóbeli szerződést csak kis összegű kötelezettségekre csinálnak és így ezek üldözése, aligha fizeti ki magát.

Lényegesebb utasítása a javaslatnak az, hogy bizományi szerződéseknek ementul nem bizományban adott áruk értéke után kell a szerződési bélyeget leróni, hanem a bizományosnak engedélyezett hitel összege után. De nehogy a reform révén a kincstárt nagyobb veszteség érje, a bélyegilletéket felemelték 0.50 és 1 százalékról 0.75 és 1.50 százalékra.

LOGIKA.

— Mi hír a Nustiról és a Gyusiról?

— Egymástól lesznek.

— De hiszen mindig szakítottak egymással.

— Igen, mert nem tudnak egymás nélkül élni.

UNGLÜCKSEANL.

— Am 13. wurde unsere Scheidung ausgesprochen.

— Das ist eine Unglückssache! Pass auf, ich heiratet noch einmal.

Coop. de Credit a Ind. din Arad. — (Aradi Iparosok Hitelszövetkezete) saját tőkéje közel nyolcmillió, évvégi mérlege 34.630.084 lej tesz ki

Konverziós ingatlanainak tulajdoni részét likvidálta már az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete. — Az 1935-ik év végén közel negyedszázmillió lej volt az intézet betéttőkéje. — Váltótárcáján tizenhatszáz és félmillió lej, folyószámlán tizenhárom és félmillió lej bocsátott az intézet tagjai rendelkezésére a törvényes kamatlábnál fél százalékkal olcsóbb kamattal.

Önmagáért dolgozik az aradi iparosbank érdekében agitáló iparos

Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete folyó évi április hó 5-ére kitűzött közgyűlése elé az intézet igazgatósága alábbi évi jelentést fogja terjeszteni:

Tisztelt Közgyűlés!

Ezzel a 36-ik tiszteletvérdíjra számolt be az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete igazgatósága, amely legjobb tudásával és nagy igyekezetével irányította a válságok tengerén keresztül a Szövetkezet hajóját. Működésünk előtt tartottuk, hogy a Szövetkezet 1581 tagjának erkölcsi és anyagi érdekeit kell megvédeni és becsülettel páfankodni a reábizott vagyonnal. A feladat, mint már évek hosszú során át, nem volt könnyű. Egyrészt a tagok jogos hitel igényeit kellett súlyos áldozatok árán is kielégíteni, másrészt felelősségünk tudatában, mint idegen vagyont kezelőknek a kellő biztonságot is követelnünk kellett.

E célra rendelkezésünkre állott a Szövetkezet saját vagyona, mintegy nyolcmillió lej, a betétek 25 milliót kitevő összege és az igénybe vett visszleszámitolás, összesen 35 millió lej, melyet teljes egészében a tagok rendelkezésére bocsáthattunk. Ezáltal mód nyílt sok bajba jutott iparostársunkon segíteni és őket vállalkozásaikban kölcsönök nyújtása által támogatni. Minden ténykedésünkben a szövetkezeti eszme és a kölcsönös segítség elve irányított bennünket. Csak Hyenkor, a nagy pénztelenség korszakában mutatkozik, milyen hézagot tölt be az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete és milyen kincs Arad iparoságának, melyet minden erőnkkel támogatni és előrehaladásában elősegíteni szent kötelességünk kell, hogy legyen.

Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete 36 éves fennállása óta tagjaival szemben minden időben megtette kötelességét. Most inkább, mint valaha korábban kell tömörülnie minden iparosnak és ereje teljes megfeszítésével dolgozni a Szövetkezet jövő fejlesztése érdekében, mert egyetlen védője és támasza, amelyre mindig biztosan számíthat és amely szeretettel és megértéssel áll mellette mindenkor.

Részletes beszámolómat az 1935-ik évről a Szövetkezetben tesszük meg:

Tagjaink létszámában öröndetes emelkedés mutatkozik, mert, míg az 1934-ik év végén a Szövetkezetnek 1516 tagja volt, az 1935-ik év folyamán 146 új tag lépett be és így a tagok létszáma 1662-re emelkedett. Kilépett 81 tag, maradt tehát az év végén 1581 tag.

A tagok által befizetett tiszteletdíj-tőke az 1934-ik évi zárlat szerint 6,374.339 lej volt, az év folyamán kifizetésre került összeg levonása után maradt 6,069.820 lej. Tartalékalapjaink kitettek az 1934-ik évi mérleg tanúsága szerint 1,653.558 lej; az 1935-ik év végén 1,725.297 lej szerepel e címen, amihez hozzáadva az ezidei dotációt, 38.822 lejt, a végösszeg 1,764.119 lej, tehát 110.561 lej a gyarapodás.

A Szövetkezet saját tőkéje ezek szerint 7,833.939 lej összeget tesz ki.

A pénzügyi forgalom a következőleg alakult:

Volt 1935 január 1-én a pénztárban 1,301.741 lej, befolyt az év folyamán 178,175.931 lej, ami kitett összesen 179,477.672 lejt. Kifizettünk 177,788.017 lejt, maradt az év végén pénztári állományul 1,689.655 lej. Az 1935-ik évi pénzügyi for-

galom végösszege pedig 357,265.689 lejre ment fel.

A váltótárcában az 1934-ik év végén 17,722.286 lej értékű leszámított váltók voltak, az 1935 év folyamán 7,155 váltót számítottunk le 114 millió 254.571 lej összegben, ami együtt 131,976.857 lej tett ki. Ebből évközben 113,400.469 lej folyt be, a tárcában az 1935-ik év végén 18,576.388 lej értékű váltó maradt. Gyarapodás az előző év forgalmához képest 854.102 lej.

Folyószámlán tagjaink az előző év végén 18 millió 522.566 lej értékű igénybe. Folyósítottunk részükre az év folyamán 10,455.760 lei kölcsönt, ami együttesen 28,984.328 lej tett ki. Ebből 15 millió 401.476 lej fizettek vissza. Maradt tehát a folyószámla-tartozások összege 13,582.852 lej. Kevesebb a múlt évvel szemben 4,945.714 lejjel. A folyószámla-kölcsönöket azért igyekeztünk leszállítani, hogy ezáltal a Szövetkezet kényelmesebb idő alatt folyjonak be.

Betéttállományunk az 1934-ik évi mérleg szerint 27,803.051 lej volt. Új betétek az 1935-ik év folyamán 37,048.627 lej összegben folytak be. Kifizettünk ugyanezen idő alatt 40,014.729 lejt és így bevételünk álladéka az 1935-ik év végén 24 millió 836.949 lej volt. Az apadás 2,966.102 lej.

Visszleszámitolási hitelt az 1935-ik évben is igénybe vettünk. Ennek álladéka az év végén 1 millió 169.218 lej összeggel szerepel most lezárt mérlegünkben. A visszleszámitolás által tagjaink hitel igényeit óhajtottuk nagyobb mérvben kielégíteni.

Mérlegünk végösszege 34,630.234 lej, míg az évi összeforgalom 868,939.920 lej tett ki.

Az 1935 december 31-én lezárt mérlegünk tiszta nyereség gyanánt 375.084 lejt tüntet fel, amely összeg felosztására vonatkozólag javasoljuk, hogy az alapszabályok értelmében adassék:

A tartalékalapnak 10%	—	—	—	lej 37.508
Az igazgatóság jutalékára 10%	—	—	—	37.508
A felügyelőbizottságnak 5%	—	—	—	18.754
Az üzemeltetők 5% osztalékára	—	—	—	265.000
Az Aradi Iparos Otthonnak	—	—	—	10.000
Közzélokra az igazgatóság rendelkezésére	—	—	—	5.000
A fennmaradó összeg csatoltassék a tartalékalaphoz	—	—	—	1.314
Összesen				lej 375.084

Javasoljuk, mondja ki a közgyűlés, hogy az 1935-ik évi mérleget 34,630.234 lejben, a tiszta nyereséget 375.084 lejben megállapítja és a felügyelő bizottság jelentésének meghallgatása után a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak az elmúlt 1935-ik évre megadja.

Mondja ki a közgyűlés, hogy az igazgatóság javaslatát a tiszta nyereség felosztására nézve elfogadja és rendelje el, hogy az osztalékok és jutalékok a közgyűlést követő naptól kezdve kifizetessenek.

Jelentjük a tisztelt közgyűlésnek, hogy a Str. Oituz 127 sz. házat árverésen megvettük és azt el is adtuk. Kérjük ehhez a közgyűlés jóváhagyását. Megvettük ugyancsak árverésen a Strada Sa-va Raicu 127 sz., a Paguba Vasile 97 sz. és a Margaritei 19 sz. házakat. Kérjük a közgyűlést vegye ezt tudomásul és adja meg az igazgatóságnak a felhatalmazást, hogy ezeket szabad kézből eladhasssa. Jelentjük továbbá, hogy a Szövetkezet tulajdonát képező Strada Blanduzel 26. sz. házból az üresen álló telekrészt eladtuk. Kér-

jük a közgyűlést, hogy ezen eladást jóváhagyni szíveskedjék. Ezek a tranzakciók részben a konverzióval vannak kapcsolatban. Lebonyolításukhoz a múlt évben kireált 180.000 lejnyi konverziós tartalékalapot is felhasználunk.

A kényeztetési kamatláb az év egész folyamán 9% volt, a törvényesen megengedett fél százalékkal kisebb, ami által a hitelt igénybe vevő tagjaink terhen óhajtottunk könnyíteni.

Az Aradi Iparosok Temetkezési Csoportja és a Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportja, mint legnagyobb betevőink, amely intézmények közpénzvagyontat megalakulásuk óta mi kezeltük, nagy részben járultak hozzá Szövetkezetünk megerősödéséhez. E csoportok ez év folyamán, hogy temetkezési segélyre biztosított tagjainknak a legteljesebb biztosítékot nyújtsák, a tagokat az Első Erdélyi Biztosító Társaságnál bebiztosították. E célból az esedékes díjak és befizetendő díjtartalékok kiegyenlítésére betéteinkből nagyobb összeget vettek igénybe. Ez okozta betéttállományunk csaknem hárommillió apadását.

A Szövetkezet kebelében működő Áruhitel-osztály ismét nagy lépéssel haladt előre. Ezévi forgalma az 1933-ik évi forgalomnak a kétszeresére emelkedett. Az 1935-ik évben az Áruhitel-osztály kereskedői és iparosai 6,340.372 lei értékű árut hoztak forgalomba, a múlt évvel szemben az emelkedés 1,378.959 lej. Az összeforgalom 1930 január elseje óta 35,387.172 lej tett ki, ugyanis ennyi értékű árut hoztak forgalomba az Áruhitelosztály tagjai. Ugy az eladó tagok száma, mint a vevőkör állandó emelkedése a további fejlődés biztosítékát képezi.

A gyász ez évben sem kerülte el Szövetkezetünket. Három régi alapító tagunkat ragadta el körünkől a halál: Müller Józsefet, aki igazgatóságunknak, Glück Józsefet és Mihály Gyulát, a kik felügyelő bizottságunknak voltak több éven át buzgó és szorgalmas tagjai, akik önzetlenül fáradoztak Szövetkezetünk fejlesztésén. Elvesztésük felett való mély fájdalomnak adjon a közgyűlés kifejezést és iktassa elévülhetetlen érdemeiket a mai közgyűlés jegyzőkönyvébe. Örököse meg emléküket azáltal, hogy az Iparos Otthonnak adományozott összeg a három kiváló iparosvezér emléket legyen hivatva az utódok előtt fentartani.

Az igazgatóságban megüresedő helyekre a közgyűlés van hivatva új tagokat választani. Az alapszabályok szerint jelen közgyűléssel lejárt négy igazgatósági tag megbízatása és üresedésben maradt a múlt évről egy igazgatói hely. Választandó lesz tehát 4 igazgatósági tag három évre és egy igazgatósági tag egy évre. Lejárt Bloch Károly, Czernóczky Mihály, Mizer József és Olariu Iustin mandátuma. A választmány 40 tagjának is lejárt megbízatása, akiknek helyei választás útján három évre töltendő be. Javaslatunkat a napirend megfelelő pontjánál fogjuk előterjeszteni. Megjegyezzük, hogy az alapszabályok értelmében azok, akiknek megbízatásuk lejárt, tisztségeikre újból megválaszthatók.

Jelentésünk befejezése előtt legyen szabad néhány kérő szóval fordulnunk a Szövetkezet minden egyes tagjához. Tegyük félre mindent, ami elválaszt bennünket, egyesítsük minden erőnket és használjuk ezt fel a Szövetkezetünk megerősítésére. E tekintetben álljon előttünk a nagy államférfi jelmondata, hogy nem szabad semmit sem túlnagynak, sem túlkicsinynek találni, ha a Szövetkezetről van szó. Ne féljünk a feladat nagyságától, amely előtt állunk, hanem bátor hittel és áldozatos készséggel álljunk munkába. De ne találjuk kicsinynek se azt a munkát, amelylyel egy-egy tag bevezetése vagy egy-egy betevő megnyerése által teszünk szolgálatot a mi Szövetkezetünknek. Ne féljünk az áldozatok meghozatalától azáltal sem, hogy saját tiszteletünk számát megfelelően emeljük, mert ezzel nemcsak hitelképességünket növeljük, hanem jól kamatozó biztos vagyont is gyűjtünk magunknak és egyben gyarapítjuk a Szövetkezet vagyonát is.

Abban az elgondolásban kell cselekednünk ezeket, hogy a Szövetkezet a miénk. A Szövetkezetet mi, a tagok összesége képezzük és ha megelégedünk azt, hogy a Szövetkezet a tagjaiért van és csak azok érdekében dolgozik, ezek az áldozatok könnyűek lesznek. Kérjük, hogy ezekhez képest tegye meg mindenki kötelességét.

Kérjük a közgyűlést, hogy javaslatunkat elfogadva, emelje azokat határozattá.

Arad, 1935 december 31-én.

Az igazgatóság

Áll a sztrájk az aradisabóiparban

Részletesen beszámoltunk az arad-i szabómunkások által megindított bérémeelési mozgalomról. A szabómunkások ugyanis a mindjobban felfuvalgó drágaságra való tekintettel, magasabb munkabért kértek, azonban a munkaadók azzal az indokkal, hogy nem akarják a munkabérémelelést áthárítani a rendelő közönségre, elzárkóztak a követelések teljesítése elől. Néhány megbeszélést tartottak ebben az ügyben úgy a munkaadók, mint a munkások, de nem tudtak megállapodásra jutni s így a munkások kedden sztrájkba léptek. Szerdán délután újabb megbeszélésre gyűltek össze a munkaadók és munkások. A munkaadók revízió alá vették a munkások kívánságait és 19 lejes órabér megadására hajlandónak mutatkoztak, a munkások kiküldöttjei azonban ezt az órabért nem fogadták el. Abban az esetben, ha csak a 19 lejes órabért adják meg a munkaadók a munkásoknak, az elsőrendű szabóműhelyekben a ruha készíttatási díjak 30-40, míg a kisebb műhelyekben mintegy 80 százalékkal emelkednének, már pedig ezt a terhet a mai viszonyok mellett a rendelő közönség tekintélyes része nem bírja el. Miután a szerda délutáni tárgyalások sem vezettek a kívánt eredményre, a munkások továbbra is fenntartják a sztrájkot és így ma sem dolgoznak a szabóműhelyekben. A munkaadók úgy igyekeznek segíteni a sztrájk folytán előállott nehézségeken, hogy maguk, valamint tanoncuk végzik el az eddig megrendelt és munkában lévő ruhák elkészítését.

JOBB VENDEGEK.

- Fiettel már?
- Nem.
- Hát akkor mire várunk?

Convocare.

„Mercur” Societate Anonimă pentru comerțul mărfurilor comerciale, Arad, își va ține

adunarea generală ordinară în localul Căminul Industriștilor din Arad, str. Brătianu Nr. 18, în ziua de 8 Aprilie 1936 orele 9 p. m., iar în cazul când acționarii nu se vor prezenta în atât număr cât se cere conform statutelor la capacitatea de a decide, în ziua de 15 Aprilie 1936 orele 9 p. m., când se vor lua hotărâri valabile fără considerare la numărul acționarilor reprezentate.

Ordinea de zi:

1. Darea de seamă a consiliului de administrație asupra anului de gestiune 1935.
2. Raportul cenzorilor.
3. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere încheiat în ziua de 31 Decembrie 1935.
4. Descărcarea consiliului de administrație și a cenzorilor de gestiunea lor pe anul 1935.
5. Alegerea a 5 membri în consiliul de administrație, pe durata de 3 ani.
6. Alegerea a 3 cenzori pe durata de 3 ani.
7. Eventuale propuneri.

Arad, la 23 Martie 1926.

Consiliul de administrație.

Contul bilanț la 31 Decembrie 1935.

Activul: Cont cassa: 3055 lei. Cont mărfuri: 504.980 lei. Cont instalație: 40.000 lei. Cont debitori: 480.143 lei. Cont pierdere: 227.878 lei. Total: 1.256.056 lei.

Pasivul: Cont capital: 500.000 lei. Cont creditori: 756.056 lei. Total: 1.256.056 lei.

KIZART DOLOG.

- Magának meg kellene nőülm, Kohn ur.
- Nem fél, hogy kipusztul a családja?
- Kizárt dolog. Kohn mindig lesz!...

Az ipartestületi intézmény megszüntetése ellen foglalt állást az oradeai ipartestület évi közgyűlése

Megleckéztették a betegsegélyző igazgatóját, aki újabb terheket akart az oradeai iparosok nyakába vartni.

Vasárnap tartotta az oradeai Ipartestület rendes évi közgyűlését, amelyen Balog Ludovic és Mónus Sándor elnökölték. A gyűlést Balog elnök nyitotta meg. Utána Fildan Iparhatósági biztos üdvözölte a nagyszámban egybegyűlt iparosságot. Ezt követően az előjáróság évi jelentése került napirendre.

Mónus Sándor elnök beszámolója mindenenek előtt megállapította, hogy ezúttal az 50-ik rendes évi közgyűlést tartja a testület, tehát az intézmény felszázados mukra tekint vissza. Sajnos, az új törvénytervezet olyan intézkedéseket tartalmaz, melyek az ipartestületek megszüntetésével fenyegetnek. Az érdekeltség ugyan felemelte tiltakozó szavát, ám — fájdalom — nagy a valószínűsége annak, hogy a testületek minden vagyonukkal egyetemben kénytelenek lesznek a munkakamarákba beolvadni.

Ezután sorra veszi a jelentés a testület egész évi munkateltjesítményét, melynek főbb pontjai: 1. az adóreform állandó sürgetése. 2. kézműves kamarák létesítése és 3. a kontárkodás ellen való védekezés.

A szárazmádat és mérleget helyben hagyta, az 1936-os költségvetésmutatot pedig egyhangúlag megszavazta a közgyűlés.

Darabont Gyula a következő szónok, aki kijelentette, hogy a legerélyesebben kell tiltakozni az ipartestületek feloszlása ellen s el kell érni, hogy ne a munkakamarában, hanem a kereskedelmi és iparkamarában kapjanak helyet az iparosok. Egyetemesen tiltakozni kell az iparosok megkérdőjelezése nélkül hozott törvények ellen.

Az iparosokat ne vonják ki az ipar és kereskedelemügyi miniszter hatásköre alól, hanem osztrák beosztályonként a kereskedelmi és iparkamarákba. Darabont javaslatát kisebb változtatásokkal határozati javaslatnak fogadták el.

A gyűlés ezután az új betegsegélyző-palota felépítését tárgyalta meg. Vasca Theo, a betegsegélyző igazgatója, mint vendég adja elő javaslatát. Kijelenti, hogy teljesen tisztában van azzal, hogy akár a munkások, akár a munkaadók között jelenik meg, ellenszenvvel fogadják, de reméli, hogy ez nem személyének, hanem csak az intézménynek szól. Majd kijelenti, hogy értesülve van minden panaszról és sérelemről. Ezután részletekbe bocsátkozik és kéri az iparosok támogatását az új palota építéséhez. A régi betegsegélyző házában már alig lehet dolgozni, nincsenek férőhelyek, kéri, hogy szavazzák meg a heti két lejes pótlékot, ebben az esetben új palotát tudnának felépíteni, úgy, hogy kölcsönt venne fel.

A beszéd után egyik felszólalás a másik után a legsúlyosabb panaszokat tergeti ki. Helytelennek minden hozzájárulást, kihangsúlyozzák, hogy a jövedelem hatvan százaléka Bucurestibe megy és csak negyven marad itt. Ehez még hozzájárul az is, hogy a betegsegélyzőben a legdivertatibb hangon durván bánnak a felekkel. Az ipartestület közgyűlése egyhangú nem-el végül is leszavazta az új palota építését.

A közgyűlés berekesztése előtt hódoló táviratot küldött az ipartestület az uralkodóhoz, ami után az igazsághoz és személyi vitákban bővelkedő évi közgyűlés a késő déli órákban befejeződött.

Vasárnap délelőtt tartja választmányi ülését az Aradi Iparosok Hiteleszővethetése.

Az Aradi Iparosok Hiteleszővethetése március 28-án délelőtt 11 órakor tartja választmányi ülését az Iparos Otthon emeleti olvasó termében, melyre a választmány tagjait ezúton is tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Hajmosó

és hajszárító

készülékek és más

fodrászati

cikkek

elesem, szakszervező

Köszeghy Sándor Fia

Arad,

Bul. Reg. Ferdinand 63 - 65.

volt Dengi-ház.

VENDEGLÖBEN.

- Halló, pincér, miért ad ma csak egy szelet kenyert a szokásos kettő helyett?
- Bocsdnak, elfelejtettem kettőválni.

PECH.

- En vagyok a világ legpechesebb embere.
- Két hónapig gyakoroltam egy bankigazgató aláírását és most tönkre ment a szerencsétlen írásem.

Békés közgyűlést tartott a szantugheorghel Iparos Otthon

Mintegy nyolc év óta tart már a harc a szantugheorghel iparosok két tábora között. Ez a harc bevonult az Iparos Otthonba is, amelyet pedig 10 évvel ezelőtt az iparosok erős várának alapították.

Most tartották meg az Iparos Otthon közgyűlését, amely remélhetőleg végét veti az áldatlan belső viszálynak és új korának kezdetét jelenti. A közgyűlést Coserea dr. ügyvéd szavaival kezdték, aki Utó József és Rácz Ferenc kizárt tagok megbízásából jelent meg a közgyűlésen. Az ügyvéd megbízói nevében kifogást emelt a közgyűlés szabályossága ellen, mivel, szerinte, arra nem hívták meg az ipartügyi minisztérium képviselőjét.

Lurtz Gyula elnök válaszában kifejtette, hogy csak azok a testületek kötelesek meghívni a minisztériumot gyűléseikre, amelyek segélyben részesülnek. Daragus dr., az Iparos Otthon jogtanácsosa osztja Lurtz elnök véleményét és így a gyűlést folytatták.

A jelentések felolvasása után a közgyűlés Utó József és Rácz Ferenc kizárását tárgyalta. Ugy az érdekeltek, mint a védőjök, Coserea dr. ügyvéd kérték, hogy semmisítse meg a közgyűlés a kizárást és vegye vissza a két tagot. A vezetőség nevében Lurtz Gyula, Timár József és Daragus József ismertették azokat az okokat, amelyek a két tag kizárásához vezettek. Daragus dr. indítványára a két tag ekkor visszavonta mind azokat a értekezéseket, amelyekkel a vezetőséget illették, mire a közgyűlés kimondta a tagok visszavételét.

Utó és Rácz visszavételével remélhetőleg helyre állt az egység a szantugheorghel iparosok között.

IRODALOM.

- Katinka negyedik elemista és költői babérokra vágyik. Legújabb alkotását itt adjuk:
- Sűrű erdő homályában
- Elt egyszer egy remete,
- Unalmában mit tehetett,
- Született egy gyermek.

Jogesetek a kisipar köréből

Szabálytalan tulórázásnál a büntetési jegyzőkönyvbe a tulórázó munkások neveit is be kell iktatni.

Az aradi munkabírószék 337—1935. számú elvi döntvénye.

Az alábbi jogesetben szereplő munkaadó ellen illetékes hatósági közegek kihágási jegyzőkönyvet vettek fel azon a címen, hogy gyárban a gyár munkásainak állítása szerint több mint száz alkalmazott dolgozott a napi munkaidő lejártá után időben. A felvett hatósági jegyzőkönyv adatai szerint nem volt megállapítható, hogy kik voltak azok a munkások, akik szabálytalanul tulóráztak, mert a jegyzőkönyv nem sorolta fel neveiket.

Az aradi munkabírószék az ügyben hozott döntésében megállapította, hogy ilyen esetben kihágási büntetés nem szabható ki.

A munkaidő tartamáról szóló rendelkezés szerint ugyanis minden munkás után, aki a törvényes munkaidőn túl dolgozik, 500—2000 lejig terjedhető bírság róható ki.

Arra való tekintettel azonban, hogy a fent említett büntetési jegyzőkönyv nem közölte a neveket, mint azt a munkahelyi felügyelőségekről szóló szervezeti szabályok 6-ik szakasza kifejezetten előírja, a jegyzőkönyv adatai a bíróság által nem voltak ellenőrizhetők. Fenti indoklás alapján a bíróság munkaadót a kihágási cselekmény ellenőrzési lehetőségének és megállapíthatóságának hiánya címén felmentette.

Nem mindenki követ el kihágást, ha vasárnap is dolgozik.

A constantai törvényszék első székfőjének 1807—1934. számú elvi határozata.

Az alábbi jogesetben szereplő munkaadó ellen vasárnapi munkásságot megszegése címén indult kihágási jegyzőkönyv alapján büntető eljárás. A jegyzőkönyvet felvevő hatósági közegek a munkaadót egy vasárnapi napon lánya társaságában az üzletben találta, ahol elszámolási munkálatokat végeztek. Az elsőfokú bíróság a vasárnapi munkásságról szóló törvény 26-ik szakasza értelmében büntetést rótt ki a munkaadóra, aki ezt a döntést megfellebbezte. Az ügy így a constantai törvényszék elé került, amely a munkaadót felmentette a kirótt pénzbüntetés lefizetése alól.

Elvi jelentőségű döntvényben kimondotta a constantai törvényszék, hogy a vonatkozó törvény 26-ik szakasza szerint csak akkor lenne megbüntethető a kihágás elkövetésével vádolt munkaadó, ha a munkásságról idő alatt illetékes árulást végezt volna. Mivel azonban ez nem történt meg, mert a kihágással gyanúsított munkaadó csak vállalatának belső ügyeit intézte, nem követte el a constantai törvényszék szerint a törvényben körülírt kihágást és így meg kellett semmisíteni az elsőfokú bíróság marasztaló döntését.

Országos munkabírószék indul a munkakamarai megfigyelés bizottságok megszüntetése és a választások azonnali kiírása érdekében.

A clujai szakszervezetek konferenciát tartottak, amelyen Pálfi Tibor elnöke alatt 14 szakszervezet 59 kiküldöttje vett részt. A helyi ügyek tárgyalása után Stroia György titkár számolt be a clujai munkakamara működéséről. A beszámolót élénk vita követte, amelynek keretében a konferencia elhatározta, hogy a munkakamarai időközi bizottságok azonnali felfüggesztését és a munkakamarai választások azonnali kiírását követeli. A konferencián részt vevő szakszervezetek kimondták, hogy az Országos Szaktanácsához fordulnak, indítván országos akciót az interimár bizottságok megszüntetése és a választások azonnali kiírása érdekében.

Az iparostanonciskolák igazgatóságai nem jogosultak arra, hogy önkényesen bírságot vessenek ki a mesterekre

A clujai munkabírószék elvi döntvényét hozott az országsszerte aktuális ügyben.

Ervénytelenek a Clujon eddig kirótt büntetések

A clujai munkabírószék a napokban foglalkozott több iparos által beérkezett panaszra a tanonciskolák által kivetett büntetések kérdésével, amelyek — mint az iparostanonciskolák panaszukban előadták — igen érzékenyen sujtották a clujai kézműveseket.

Egy év alatt a tanonciskolák igazgatóságai több, mint másfélmillió lei büntetést vetettek ki a mesterekre, mert 100-asok elmulasztották az iskola pontos látogatását.

A munkabírószék most kimondotta, hogy

az iparostanonciskolák igazgatóságai nem jogosultak arra, hogy önkényesen bírságot vessenek ki a mesterekre.

Az összes eddig kivetett büntetéseket a munkabírószék érvénytelenítette. A jövőben a tanonciskolák igazgatóságai negyedévenként előterjesztést fognak benyújtani az elsőfokú iparhatóságnak a tanulók előmeneteléről és iskola látogatásáról és az iparostanonciskolák majd szükség esetén a büntetéseket kiszabni.

Erőteljes tevékenységbe kezdett az arad-i kocsigyártók szindikátusa

A kontárkérdéssel nincs baj az aradi kocsigyártó iparban, de annál több kárt okoz az éles konkurrencia.

Aradváros környékének kocsigyártó iparosait is bekapcsolják a szindikátusi munkába

Múlt vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tartotta az aradi Iparos Otthon termében Kovács Ferenc elnöke mellett az aradi kocsigyártók szindikátusa rendezte évi közgyűlést. A közgyűlés amelyen nemcsak Aradról, hanem Arad környékéről is nagyszámú tagok vettek részt, egész sorozat nagyszámú kérdésben foglalt állást, amelyek a szakmát leginkább érdeklik és egyhangú határozattal megválasztotta az egyesület új vezetőségét is.

Kovács Ferenc elnöki megnyitójában a napirendet ismertette, majd a szokásos formalitások elintézése után a kocsigyártó ipar jelenlegi súlyos helyzetéről mondott találó megállapításokat.

A kocsigyártó iparosok nehéz helyzetét nem kis mértékben maguk a mesterek ideális elől a határt nem ismerő konkurrencia kiélezésével.

Összetartásra, együttműködésre és szolidaritásra buzdította a megjelent mestereket, mert ez az egyetlen lehetőség arra, hogy a szindikátus eredményeket tudjon elérni.

A tisztújítást Sörtyár György korelnök vezetésével ejtették meg.

Elnök közfelkeltésével immár Kovács Ferenc lett három évi időtartamra

Alelnök: Kiss Ödön, pénztárnok: Kovalcsik Akos, ellenőrök: Ardelean Mihály, Mihailovics Péter és Szabó Károly. Választmányi tagok: Borsos Zsigmond, Borsos Lajos, Duma Aurel, Domokos Károly, Ehling János, Cristea Péter, Marksteiner Ferenc, Verleán József és Kovács Ágoston. Pótagok: Horváth Ferenc, Oláh János és Zabos András.

A lelkes egyhangúsággal lezajlott tisztújítás után Domokos Károly azt indítványozta, hogy a szindikátus egységárakat állapítsa meg,

amelyeket a szindikátus valamennyi kocsigyártó iparos tagja kalkulációjának megkönnyítése céljából is igen előnyösen használhat fel.

Ordódy Gábor előbbi javaslatához még hozzáfűzte, hogy az egységár-mozgalomnak csak akkor lehet sikere, ha valamennyi kocsigyártó iparos bekapcsolódik a szindikátusi munkába. Ha ez a szervező tevékenység teljes eredménnyel jár, a jelenlegi árlemorzsolódást teljes egészében meg lehet akadályozni, másképp azonban nem remélhető siker.

Ordódy indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy a Pecica-i kocsigyártó iparosok bekapcsolása érdekében bizottságot küld ki az arad-megyei nagyközségbe. A bizottság tagjai Borsos Zsigmond, Cristea Péter, Domokos Károly, Dékány Ferenc, Ordódy Gábor és Székely János választmányi tagok lettek, akik április 5-én, vi-

rágvasárnapján tartják meg Pecicán a szervező gyűlést.

Székely János megállapította, hogy bár a szakmának sok baja van az éles konkurrencia miatt lenyomott árakkal, de örömmel tapasztalja, hogy

a kocsigyártó ipar talán az egyetlen iparág Aradon, amelynek nincs baja a kontárokkal. Közvetlen szavakkal ismertette felosztását a szindikátus célkitűzéseit, összetartásra buzdította a tagokat. A szindikátusi munka és az összes ereje az egyetlen tényező, amely alkalmas rá, hogy a kocsigyártó ipar jogait megvédelmezze. Nemcsak a nagyobb darab kenyér kecséget minket szakmai mozgalmunk sikere esetén, — mondotta, — bár ez is elég eredmény volna, de ha valóban sikerül valamennyi szakmabeli a szindikátusba hozni, módunk lesz az adókvétó bizottságokban szindikátusunk képviseltetéséhez és sikeresen járhatunk közbe minden hatóságnál érdekeink képviselésében, mert ha az összeség nevében szólhatunk fel, minden hatóság előtt súlyos lesz szindikátusunknak.

Elnök javaslatára a közgyűlés egyhangú határozattal a Meseriaşul — Az Iparos szaklapot tette hivatalos lapjává. A határozat kimondása után elnök közölte a tagokkal, hogy a szervezőtől történt megállapodása szerint a lap a szindikátus mindennemű közleményét és intézkedését közzé fogja és így mód adódik rá, hogy a szindikátus vidéki tagjai is pontosan értesüljenek a szindikátusi élet eseményeiről.

Elnöki zárószavában Kovács Ferenc közölte a tagokkal, hogy forduljanak minden ügyükben bizalommal a vezetőséghez és a szindikátus iródájához, amely készségesen áll mindenkor rendelkezésükre.

ALJASOK A FÉRFIAK.

Undok Malvin vénkisasszony egyszer baráti körben nagyon kifakadt a férfiak ellen.

— A férfi mind gazember, — mondta mültságit csikorgatva — tisztességes szándékkal egy se közeledik a nő felé. Vagy az ártatlanságát akarja, vagy a pénzét.

Viharos helyeslés után így folytatta:

— Az biztos, hogy tőlem egy se kapott egy vasat sem ...

DER BEWEIS.

— War deins Tante noch bei vollem Verstand, wie sie gestorben ist?

— Das weiss ich noch nicht, das Testament wird erst übermorgen geöffnet.

Kollektív szerződés a baimareai szabóiparban

Rövid ideig tartó bérmozgalom után a baimareai szabóiparosok kollektív szerződést kötöttek munkásaikkal, akik átlagosan 5-10 százalékos munkabérvitát kaptak. A kollektív szerződés értelmében a munkaadók elismerték a szak szervezetet és kötelezték magukat arra, hogy a jövőben csak szervezett munkásokat alkalmazzanak. Kötelező lett a napi 8 órai munkaidő, valamint az, hogy az ugynevezett postamunkák túlórái díja fejében a munkásoknak 25 százalékos munkabér-felár fizetendő.

Az órabérek díjai: önálló munkásnak 12 lej, rendes munkásnak 10 lej, kismunkásnak, vagy gyenge kézi munkásnak 7 lej. A munkarend szer csak órabéres, vagy darabszámos lehet.

Érdekes pontja a kollektív szerződésnek, a mely szerint a segédek kötelezték magukat, hogy a kontárokat a szervezetből kizárják, ami által a kontármunkát hathatósan akadályozni fogják.

✱

HA MÁR VÁLASZTANI LEHET.

— Szeretnél egy milliós feleséget lenni?

— Ha már választani lehet, inkább az övszöggye lennék...

Leszállítják a vigalmi adót

A pénzügyminiszter a vigalmi adó leszállításáról szóló törvényjavaslatot dolgozott ki. A vigalmi adót a jelenlegi huszonkét százalékról tizenhat százalékra szállítják le.

✱

Nem engedélyezték Timişoarában zsidó tanoncotthon létesítését.

A timişoari zsidó hitközség kérvényt intézett a városához és hozzájárulást kért egy felállítandó zsidó tanoncotthon létesítéséhez. Az ideiglenes bizottság a kérést elutasította.

✱

DIE ÜBERRASCHUNG.

— Ich kaufe meine Frau zum Geburtstag ein Paar Seidenstrümpfe.

— Das wird aber eine Überraschung für sie sein!

— O ja, bestimmt! Sie rechnet mit einer Armbanduhr!

✱

Kétszázalékos statisztikai illetéket vetnek a vámmentes importált árukra.

Bucurestiből jelentik: A vámbevételek fokozása céljából a pénzügyminiszterium az eddig vámmentesen behozható áru után statisztikai illetéket akar megállapítani. Erre vonatkozólag törvénytervezetet készített, amely a következőket tartalmazza: Az olyan importált áruk után, amelyek vámmentesen hozhatók be: a) az iparpártolási törvény, b) a bányatörvény, c) a vámtörvény 34. cikkének 16., 19. bekezdése, d) a vámtörvény 37. cikke, e) a vámtörvény 77. cikke alapján, továbbá bármilyen törvényrendelet alapján, kivéve a vámtörvény 34. cikkének 1-15. pontjaiban megadott vámmentességet, két százalékos statisztikai illetéket kell fizetni, amely az elengedett vám összege után számítható.

✱

DAS BAROMETER.

Mac Phara war geschaeftlich in Glasgow und kehrte nun nach Hause zurück.

— Ich habe ein Barometer aus der Stadt mitgebracht, — sagt er zu seiner Gattin, — das ist sehr praktisch, man sieht, wenn es regnen wird.

Miss Mary schüttelte missbilligend ihr Haupt. — Das war nicht notwendig! Wozu hat Gott uns den Rheumatismus gegeben?

✱

Németországban már szappant is gyártanak szénből.

Berlinből jelentik: A német vegyészeti ipar fáradhatatlan azoknak a pótlóanyagoknak keresésében, amelyekkel külföldi nyersanyagokat helyettesíteni lehet. A már eddig elért, sokszor csodálatos sikerekhez csatlakozik most az Imhausen-Troschke-féle eljárás, amely barnaszénből szintetikus uton zsírsavat állít elő. Ezt az így nyert szintetikus zsírsavat a szappangyártásnál akarják felhasználni, hogy pótolják az állati zsíradékot, amelyet nagyrészt importálnak.

Miért csak egyetlen inast türnek meg a láda tetején?

Szerény kritikai megjegyzések a C. F. R. egy ik most kiadott rendeletéről, amely előírja, hogy a vásári iparosok teherautókon szállított portékáját csak egyetlen inas kísérheti.

A baj ott van, hogy nem az inast kellene ledobni

Írta: HALASZ SANDOR.

A Brassói Lapokból vettük át a fides publicista alábbi iparosérdekű cikket.

Már járványszerű, ahogyan ma mindenki intézkedik és rendelkezik. Lassan-lassan nem lesz, aki engedelmeskedjék, mert mindenki parancsnoki jogokat követel magának. Azon a címen, hogy az állami beavatkozás jogos és hogy a gazdasági rend csak irányított gazdaság mellett tartható fenn, nemcsak a „hivatalosak” és „félhivatalosak”, de már a szinte vitathatatlanul magánjellegűek is intézkedni kezdenek:

A CFR megtiltotta, hogy a fuvarozó teherautó: az iparos maga mellé két inast pakoljon fel. Csak egyet szabad. A második inasgyerek menjen vonaton.

Formailag ennek az intézkedésnek semmi hibája. Van törvény, amelyre hivatkozhatik, a törvényben paragrafus, amelynek alapján ilyen rendelkezést valóban ki lehet adni, de mi köze a CFR-nek a magántulajdonhoz és mi köze a vasut igazgatóságnak a gazdasági rend irányításához? Akárhogyan is forgatjuk a dolgot, az „én” autómmal, az „én” benzinnel és az „én” gumimmal azt csinálom, ami nekem tetszik. Ez alapvető tétele a rendnek és a rendszernek. És tovább: ha vásárra viszem a portékámat és azt ott, sátorban helyezem el, az én külön magam diszkrétionális joga, hogy a sátozt két inással, vagy hárommal ácsoltatom-e össze és a vásári forgalmat egy segéddel, vagy kettővel bonyolítom-e le? Annak, hogy meddig mehetek el, vannak korlátjai, de annak, hogy a korlátokon belül miképpen élek meg, korlátlan lehetőségeket kell adni. A vasut megkapta ugyan a személy- és áru fuvarozási monopóliumot, de azt a viszonyok parancsa már régen megtorpedózta. A vasut helyenként és időnként kikopott és kiöregedett jóság lett, miért is szerte a világon létjogosultságot kapott az országutakon az autó. Nálunk is. A teherautók engedély alapján futnak, a személyfuvarozók szintén. Az áru azonban, a teher, tehetetlen és annak kiszolgálására emberek kellene. Kell, aki felpakolja és emberek kellene arra is, hogy lepakolják. Azt, hogy hány ember kell ehhez a művelethez, azt, hogy férfi kell-e hozzá, vagy nő, felnőtt vagy gyermek, nem állapíthatja meg a CFR. Még az államhatalom omnipotenciája sem. Ez az „én” joga. Talán így helyesebb: szinte csak ennyi az „én” joga már.

Ebbe ne szóljon tehát bele a CFR, mert ehhez igazán semmi joga. A CFR ugyanis nem irányító és vezető államhatalmi szerv. Mindössze annyiban kivételes és szerencsés a helyzete, hogy kapcsolatban áll az államhatalommal. Amerikában szimpla vállalkozó, Kinában is és Abessziniában is. Olyan, mint a CAM, vagy a CAPS. Miért nem szól bele a dohányjövődék abba, hogy meddig szabad a cigarettát szívni: tövig, vagy csak derékig és miért nem parancsol reánk a CAPS, hogy hány darab fát kell feltétlenül és naponta és családonként eltüntetni? A CFR-nek az a különleges szerencséje, hogy fuvarozni csak a csendőrt szemeláttára lehet és mert a csendőrt látja, ami az országuton történik, jogot formál a vasut arra, hogy az országut rendőrének is igénybe vegye ahhoz, hogy a vasuti jegyek jobban fogyjanak.

A vásároló iparosok sérelme voltaképpen nem nagy sérelem, de elvi kérdés és ezért kell ez ügyben szót szólni. Le kell egyszer már szegezni, hogy hol a határa a hatalom beavatkozásának, a hatalom irányítási jogának és azzal is legyünk tisztában már végre, hogy ki is hát az a Hatalom. Az állami beavatkozás ma nem csak tantétel, hanem divat is. Nagyon kikapott divat. Amióta az ember állami keretek között él, az állam mindig beleavatkozott az egyén magánéletébe. Ennek a beavatkozásnak egyhe for-

mája volt, amikor mindössze nagyvonalú erkölcsi parancsokat kaptunk. Az állam meghatározta, hogy nem szabad ölni és lopni, rabolni és szikkasztani. Később mélyebben beleszólt az élet vonatkozásába. Ebben az időben már arról is intézkedett, hogy kik és miképpen tarthatják fel az altalajt, hogy mi történjék a talált kincsekkel és hogy a halás mikor és hol merítheti vizbe a maga hálóját. Most legújabbban az élet minden vonatkozásában intézkedések történnek. Nemcsak Mussolini, de Roosevelt is, nemcsak Hitler, de Takahasi is irányítanak. Nálunk is irányítanak. Vannak termelési, fogyasztási, elosztási, kiviteli és más egyéb korlátozásaink, amelyekről — valamennyiről — azt állítják, hogy azok a termelés, a haladás, a megélhetés, a vagyonszerzés, hogy azok az ország gazdálkodásának érdekében valók.

Ezek az intézkedések azonban nem mehetnek a részletekbe és a részletekig. Az emberi munkát és a vállalkozó tüke tevékenységét lehet korlátozni, de nem lehet lekötözni. Magasabb és általános érvényű szempontokból igazoltnak tartják ezt a tulzott beavatkozást és ésszerűnek a felsőbb helyről jövő irányítást, bár ez a gondoskodás nemcsak akadémikus, de megalázó is. Utóvégre az embernek is van esze, nemcsak a politikusnak és az egyénnek is vannak képességei nemcsak a közigazgatásban elterpeszkedő íróasztalnak. De ma ennek ellenére is így van és ez ellen nincs appellata. Az ellenérzést minden felebezési fórum elutasítja és a legfelsőbb fórumhoz, a történelem ítélőszékéhez, ma még folyamodni nem lehet.

De hogy jönnek ezek a magasabb és világméretű méretekben tartott szempontok a vásároló kisiparos áruzállításához és a CFR politikájához? Az, hogy több jegy fogyjon, nem lehet a vásároló csizmadiák kenyérkeresetének szabadságában korlátozó szempont, mert hiányzik belőle a magasabb elképzelés és a mélyebb szervezeti cél, hiányzik belőle az erkölcsi tartalom és a politikai ideál. Az egyeduralkodó helyzet terroja ez csupán, amely éppen ebben a formájában, ellentétben áll a mai államvezetési politikával. Ma — legalább is elméletileg — senkinek sincs teljes szabadsága, ha szabadságjogai sérülnek az összesség, az osztály, a faj, vagy a hatalom érdekeit.

A vásároló csizmadiák is osztály, rend, céh, érdekképviselet. Miért engedik rá a vasutat? Miért ez a fájó karambol? Miért újból ez az összehúzó szög a sineken kívül és azokon túl? Az egyéni élet sánpárja már ugyis keskenyvágyányú: hova és mennyire akarják összehúzóítani?

Ha az inas, ott fenn, a ládák tetején, nem fér az irányított gazdaság-politika keretei között, akkor — azt hisszük — nem az inast kell ledobni...

Olaszországban borpárlattal keverik a benzint.

Rómából jelentik: A kormány rendeletet adott ki, amely szerint a járművek hajtásához szükséges benzint 4:1 arányban borzesszel kell keverni és e célra a gyengébb borok leparálását kell megszervezni, tehát a bortermelés egy részét erre használják fel. Az olasz Agip (petroleum-trüsz) csak alhoholai kevert benzint hozhat forgalomba motorhajtási célokra. A kormány ezt a rendeletet a lecsökkent benzinkészletekkel és a gyengülő naftabehozatallal indokolja.

✱

RELATIVITAS.

— Mit vásárolt, Zömök ur?

— Egy házikabátot.

— Ilyen kicsi csomagban elfér?

— Persze. Fogalma sincs, hogy otthon milyen kicsi vagyok.

Mit tartalmaz az új repülőbélyegtörvény

Bucuresti lapjelentések szerint a képviselőház elé terjesztett új repülőbélyeg-törvény lényegesen kiterjeszti az aviatikai bélyegek használatát és progresszívvá teszi azokat. A légügyi fegyverkezés mai nagy versenyében érthető, ha a kormány minél nagyobb alapot óhajt összegyűjteni a repülési alap javára, ezért terjesztik ki igen nagy mértékben az eddig is kötelezően előírt bélyegek használatát. Az előírt dohánytörzsdék esetén is 8 százalékos jutalékot kapnak az előadott bélyegek után, de ebben benne foglaltatik a Discom 2 százalékos jutaléka is; az előző társaság tehát nagyobb hasznót élvez a bélyegeken, mint az előírtot.

Ötven darab bélyeg ragasztandó a levelezőlapokra, nyomtatványokra, tankönyvekre és irodalmi művekre. Egy lejes bélyeg az egyszerű levelekre, a képes levelezőlapokra, utalványokra és postán továbbított idézetekre.

Két lejes bélyeg a táviratokra, a telefon-nyugtakra, vasúti azizókra, 4 lejes bélyeg a fizetett utalványok feladott táviratokra.

Egy lei az autóbussz-fegyverekre és általában a közúti és vízi közlekedésben kiszolgáltatót fegyverekre. A vasúti fegyverek közül 3 lei az I. oszt. fegyverekre, 2 lei a II. oszt. és 1 lei a III. oszt. fegyverekre. Fizetési fegyverek bélyege 2 lei.

Látványossági fegyverekre (színház, mozi, stb.) 20 lejes fegyverekre 1 lejes bélyeg, 50 és 200 lejes árak között minden fegyver 2 lei és 200 lejes fegyver felül 5 lei.

Illatszerekre 50 és 200 lejes árú 1 lei, 200 és 500 lejes ár között 5 lei, 500 lejes felül 10 lei. A bélyeg nem csomagolható, hanem önként ragasztandó fel. Külföldi gyártmányú illatszerek bélyege a felsorolt bélyegek kétszerese. A raktdőron lévő árukat az illatszerekhez 20 napig bélyegtelenül árusíthatják.

Peszgőre, ha belföldi a gyártmány 10 lei, ha külföldi 50 lei áruenként. Likőrök féltiterenként ennek bélyegkötelezettség alá, fél literenként nagyobb áruak kétszeres bélyeggel látandók el. Külföldi gyártmányú likőrök bélyege 20 lei. A bélyeget a gyár köteles felragasztani, és a gyárosok is 20 napot kapnak bélyegzetlen készleteik eladására.

Sorsjátékok, tombola-fegyverek és a fogadási iratok tikkettjei 20 és 100 lei között 1 lejes, 100 és 200 lei között 3 lejes, 200 és 300 lei között 5 lejes, 400 lejes 10 lejes, 400 lejes felül 40 lejes bélyeggel látandók el.

Fürdő- és nyaraló-helyeken lévő kasznók esténként 1.000 lejes általános fizetnek az aviatika belföldi, más helyen 500 lejt esténként, feltéve, hogy az illető kasznóban használatuk folyik. Ahol szerencse-játék nincs, ott csak a kártyák után kell csomagonként 50 lei repülőbélyeget fizetni. Magánosok által vásárolt kártya-csomag bélyege 20 lei.

Bíróági iratok és okmányok bélyegdíja 1 evelék.

Hirdetmények és plakátok (nem hatóságiak) nagyságukhoz képest 10, 20 denár, 1 lei és 10 lejes bélyeggel látandók el.

Az itt fel nem sorolt iratok számlák, stb. a régi módon látandók el repülő-bélyegekkel.

PRECIZITAS.

— Fiúk, holnap eljön az iskolaorvos, hogy beoltsa benneteket. Mosdátok meg a karotokat.
— Melyiket, tanító ur, a jobbát vagy a balit?

TETEMREHIVAS.

A pesti családok vezetői iródban békésen ülnek a mindenek, szakdozók és szobalányok a fal mentén körbefutó lócán és beszélgetnek. Egy-szerre csak felpattan az asztal és dühből tajtékhoz, nagy kövér ember penderül be rajta. Majd felrobban, olyan mérges. Egyenesen a cingár, vörös-hajú cupringer ur felé tart, megragadja kabátgallérjánd fogva, a levegőbe emeli és rördíti:

— Hallja, maga ajánlotta hozzánk tegnap azt a perfekt szakácsnőt?

— Igenis, kérem — felel a kis vörös hely-szerző minden ízében remegve —, talán valami panasz van?

A kövér ur még dühösebben ordítja:

— Akkor most azonnal velem jön.

— Hová, könyörgöm?

— Haza. Velünk fog ebédelni!

A hazai cementkartell a külföldi cement vámmentes behozatala ellen

Az intézkedés úgy szólna, hogy csak állami közmunkákra hozzák be a vámmentes importcementet, de a gyárak attól tartanak, hogy ez az olcsó cement magánépítkezésekbe is beszivárog.

Nemcsak a cementkartell, hanem az állam is hathatós előidézője a horribilis hazai cementáraknak

Kereskedelmi és ipari körökben nagy feltűnést keltett az a két törvényjavaslat, amely a Bucuresti és Constanta, valamint az Orsova és Targu-Jiu közötti országutak cementtel való kiépítésével kapcsolatban felhatalmazza a kormányt arra, hogy szükség esetén vámmentesen hozhasson be külföldi cementet. Ez a rendelkezés kétségtelenül a cementkartell mindenhatósága ellen irányul és építőipari és kereskedelmi körökben azt várták, hogy a kormány nemcsak akkor fog fellépni a cementkartell árdiktatúrája ellen, mikor közmunkákról van szó, hanem a magánépítkezések előmozdítása érdekében is lépéseket fog tenni a cement olcsóbbá tételére.

A jelek azonban azt mutatják, hogy a tervezett országutak cementezése körül sincs még végleges döntés abban a tekintetben, vajjon belföldi, vagy pedig vámmentesen behozott külföldi cementet fognak-e használni, mert hiszen a kormány nem ragaszkodik az importált cementhez, ha a belföldi kartell ebben az esetben kisebb haszonnal megelégedve olcsóbb árakat fog számítani.

A kartell már meg is kezdte az ellenpropagandát ebben az irányban. Propagandacikkeket helyez el megfelelő helyen arról, hogy a belföldi cementiparban milliárdos tőkék vannak beruházva és hány ember él meg ennek a kétségtelenül

nagyjelentőségű iparágnak a nyomán. Számításokat lehet olvasni arról, hogy az állam tulajdonképpen saját maga alatt vágja el a fát, amikor vámmentességet akar adni a külföldi cementre nemcsak az állami, hanem a megyei, községi és más középítkezéseknél, mert minden vagon cementnél, amelyet nem a belföldi gyárról szerez be, mintegy 12 ezer lej adót és különféle illetéket veszít el a kincstár, ami a cement árának pontosan a felét teszi ki.

Kiderül, hogy a cementgyárak évek óta kényszerítik a kormányt, hogy nettó 12 ezer lejért hajlandók szállítani a cementet az állam, a megyék és községek részére, miután a másik 12 ezer lej amugyis a kincstárhoz kerül különféle díjak formájában.

De a legérdekesebb érv, amelyet a cementkartell felvonultat az állami import ellen, az, hogy a vámmentesség örve alatt magánépítkezési célokra is becsúszhatnak majd külföldi cementet az országba azok a vállalkozók, akik közmunkák kivitelezésével foglalkoznak.

A kartell ellenakciójának meg is lett az eredménye, amennyiben Costinescu miniszter a hét elején megbízatására hívta össze a gyárak képviselőit, amely alkalommal a cement árának, valamint a különféle állami közmunkákhoz szükséges cement kérdésben tárgyaltak.

Beterjesztették az adóhátralékok kedvezményes rendezéséről szóló törvényt

Az új költségvetéssel kapcsolatos pénzügyi törvények között van egy, amely az adóhátralékok rendezését is szabályozza. Ennek a javaslatnak a legfontosabb szakasza kimondja, hogy az 1932—1933 és 1933—1934 költségvetési évekről elmaradt adótartozásokat 20 százalék készpénzzel és 80 százalékban a belföldi kölcsön második részletének kötvényével, vagy adóbonokkal lehet kifizetni, ha a hátralékokat 1936 szeptember 30-ig teljesen klegyenlített a fizetésben elmaradt adóalany.

Ezen határidő után 1937 március 31-ig ugyanezeket a hátralékokat már csak 80 százalék készpénzzel és 20 százalék kötvénnyel, illetve adóbonnal lehet rendezni.

Azok a fentemlített két költségvetési évről elmaradt hátralékok, amelyeket 1937 március 31-ig nem fizetnek ki, semmiféle kedvezmény alá nem esnek és a kincstár az 1937—1938 költség-

vetési évben a teljes összeget készpénzben fogja behajtani.

Ami az 1934—1935 és 1935—1936. költségvetési évekről magánosokkal szemben fennálló állami tartozásokat illeti, azokat készpénzben fogják kifizetni egy különleges alapról, amelyet fel is vettek a költségvetési előirányzatba. Mindamellet azok az állami hitelezők, akiknek ugyanakkor tartozásaik is vannak a kincstárral szemben, az új költségvetési évben is kompenzálhatják majd ezeket a szembenálló tételeket. Az adókompenzáció belföldi kölcsönkötvényekkel és adóbonokkal történhet, tekintet nélkül arra, hogy az értékpapírokat a kompenzációt kérő cég, vagy személy közvetlenül az államtól, illetve valamely közhatóságtól kapta-e, vagy pedig a piacon vásárolta. Megmarad a kompenzáció az állami, megyei és községi hatóságok között is.

Statistikai adatok a brasovi ipartestület életéből

186 új iparendély, 120 iparlemondás.

A brasovi általános ipartestület március 25-én délután hét órakor tartja meg az iparegylet nagytermében évi közgyűlését. Az ipartestület titkársága most készítette el évi jelentését, amely beszámol arról, hogy az ipartestület milyen jóléti célokra, segélyalapokra adományozott ebben az évben és részletes kimutatást közöl a brasovi iparostársadalom helyzetéről.

A jelentés szerint az ipartestület 25 ezer lejjel járult hozzá a Keresztény-havasra felve-A basarabiai éhínség apró szenvedőinek az ipartestület a brasovi megyefőnökség és a Vöröskereszt a brasovi megyefőnökség és a Vöröskereszt utján 2.000 lejt juttatott.

Az elmúlt évben összesen 186 mester váltott iparendélyt, 120 pedig lemondott, illetve visszaadta iparendélyt. Az iparostársadalom az elmúlt évben 1471 segéddel bővült. A mesterek összesen 479 tanonccal kötöttek szerződést. Ezek között román nemzetiségű 82, német 89 és magyar 308. Közös megegyezés alapján összesen 64 tanoncszerződést bontottak fel.

Városi tanácsos lett

a salontai ipartestület elnöke.

Hunyadi Géza lakatosmestert, a salontai ipartestület népszerű elnökét a napokban a város ideiglenes bizottságának tagjává nevezték ki. Az agilis iparosvezér szép pozíciójában hathatósan fogja az iparos érdekeket képviselni.

STATISZTIKA.

- 1 angol: sznob.
- 2 angol: klub.
- 3 angol: kolónia.
- 1 francia: charmeur.
- 2 francia: pervers.
- 3 francia: ideális házasság.
- 1 német: pápaszemmes tudós.
- 2 német: egyesület.
- 3 német: hadsereg.
- 1 osztrák: nobél.
- 2 osztrák: egy tönkrement G. M. B. R.
- 3 osztrák: olyan nincs, mert az egyik biztosan polsi.
- 1 magyar: politikus.
- 2 magyar: egyik vendége a másolnak.
- 3 magyar: négy politikat vart.

Félmillió lejes hátralékot akar aradi cégektől egyszázalékos munkanélküli segély címén a betegsegélyző behajtani

A timisoarai elvi döntvényre támaszkodva az érdektelt aradi cégek pereitni fognak.

A betegsegélyző pénztár aradi központja a fővárosi központ országos körrendeletére való hivatkozással átiratban közölte Arad városával

azoknak a cégeknek, vállalatoknak névsorát, amelyek elmulasztották, vagy csak részben fizették be a betegsegélyző pénztárhoz azt az összeget, amelyet, mint az alkalmazottak egy százalékos hozzájárulását kellett volna a munkanélküliek segélyalapjára eljuttatniok.

A betegsegélyző pénztár mindjárt terjedelmes kimutatást is mellékel a hátralékban lévő cégekről és ebből kiderül, hogy 118 cég mulasztotta el egyáltalában az egy százalékos hozzájárulások kiegyenlítését, 38 cég pedig nem a kirótt összeget fizette ki. A betegsegélyző pénztár átirata arra hívja fel a város figyelmét, hogy hasonlítsa össze a kimutatás adatait a saját feljegyzéseivel, miután a hozzájárulást lehetett közvetlenül a városhoz is beküldeni. Ezt a műveletet a munkanélküliek segélyezését intéző hivatal a napokban kezdi meg. Előreláthatólag azonban a betegsegélyző kimutatásán alig lesz változás, mivel a cégek legnagyobb része valóban mellőzte a hozzájárulás befizetését, annál is inkább, mert ezt csak, mint önkéntes támogatást tekinthette, amelynek kiegyenlítését mindössze miniszteri rendelet írja elő és nem törvény. A betegsegélyző pénztár adatai szerint a cégek mintegy

félmillió hátralékban vannak.

a megyéből szintén nagyobb összegre lehet számítani. A többszáz ezer lei megéri, hogy a betegsegélyző pénztár erőteljesen szorgal-

mazza a hátralékok kiegyenlítését, és nem mulasztja el, hogy akár végrehajtás útján is a tartozásokhoz hozzájusson.

Itt azonban valószínűleg valamennyi cég élénk ellenállásával találkozunk,

mert éppen timisoarai precedens nyújt alkalmat a cégeknek, hogy a betegsegélyző pénztár követelését visszautasítsák és a végrehajtási jegyzőkönyvet perrel támadják meg. A timisoarai járásbíró, amint arról más cikkben beszámolunk, egy ez ügyben érdektelt timisoarai cég perének esetében, megállapította, hogy a jegyzőkönyvet meg kell semmisíteni, mert a végrehajtás nem tartható meg.

Az egy százalékos hozzájárulás beszedését ugyanis semmiféle törvény elő nem írja,

az csak, mint önkéntes felajánlás szerepelhet, ennek pedig közpénzek gyanánt való behajtására a betegsegélyző pénztárnak nincs jogosultsága.

AFORIZMAK.

Hitelünk addig tart, amíg nem vesszük igénybe.

A korlátoltság eshetőségei korlátlanok.

Az orvos keveset tud, de még mindig többet, mint a beteg.

Akinek világnézete van, a nézetet tekinti, amittől nem látja a világot.

Aki úgy hazudik, hogy sohasem lehet rájönni, — rossz asszony nem lehet.

Feltalálták Japánban a folyékony termésketes selymet

A japán selyemipar, amely már évszázadok óta elöljár, hosszú időn keresztül vitathatatlanul előnyös monopolhelyzetben volt, súlyos károsodást szenvedett a műselyem diadalra jutása következtében. A selyemgubók ára katasztrofálisan lecsökkent, a bevétel egyharmadára csökkent.

A japán selyemiparnak ebben a szorongatottságában egy Hosino professzor nevezetű emberben megmentője támadt. Hosino professzor a tokiói Selyemkutató Intézet igazgatója és felfedezése valóságos forradalmat idézett elő a selyemiparban. Már régebben ismerték az eljárást, hogyan lehet a nyers és hulladékselyemből a fibroint visszanyerni és a selyemgyártásnál felhasználni. Több, mint tíz éves sikertelen kísérletezés után most Hosino professzor érdekes eljárást dolgozott ki. Vegyszereket adagol a selyemhernyók táplálékához és a hernyók ahelyett, hogy selyemzálakat bocsátanának ki, amelybe begubóznak, a selyem alapanyagát viztisztá folyadék formájában adják ki magukból.

Ezt az így kiválasztott fibroint aztán egészen a műselyemgyártásban használatos módok szerint és ugyanazokkal a gépekkel tetszészerinti vastagságu selyemfonalakká lehet feldolgozni. Ily módon megtakarítják a gubó legombolyításának tekintélyes költségét és az előállítás összege egyharmadára csökken.

Érdekes, hogy az új eljárást nemcsak a közönséges selyemhernyónál lehet alkalmazni, hanem kétszáz más hernyófajtánál is, amelyek a selyemtenyésztésnél mindeddig nem játszottak szerepet. Jelenleg a kísérletek oly mederbe folynak, hogy a selyemfonalak színtét szintén a táplálék révén befolyásolják.

NEM, NEM, CSAK MARADJON.

Az özvegy vívó, akit a társaságban csak Alter Rotzer néven szokás emlegetni, a villanyosban ül és felszáll egy idősebb hölgy. Barátunk persze udvariasan felugrik, hogy átadja a helyét.

— Nem, nem, csak maradjon, — mondja a hölgy — maga is elég öreg.

A konverziós csorba

Írta: SZABÓ MARGIT

Tyukok sercegetek árulkodva a kemencében s a kúrtoskalács finom illata megtelepedve vegyült bele az udvar eső utáni, tiszta levegőjébe.

Pap Mihályék lakodalomra készültek. A nagyházban sürgött-forgott az asszonyok. Mihály letelepedett a kúszóba s apjától örökölt kurtaszárú pipájából eregette a füstöt; tettetett nyugalommal bámult bele kékesül felhőjébe. Közben aztán, úgy észrevétlenül, oda-oda sandított a kerítés mellé. A lécekre rátámaszkodva enyelgett s fia a menyasszonyával.

Mihály gondolkodott, arca elsápadt, majd kihívott, ajkai értelmetlen szavakat mondtak fenhangan s kisimultak a redők öreg homlokán. Feléje ott tüpegett körüllötte. Nagy lelki nyugalommal nézte békességes arcát a megállt mellette a kúszóban.

A gondos asszony szeme végigsiklott még egyszer mindenre. A tisztára pucolt udvaron az ői felé szédelgett a majorság s az öreg kutya lomhan cammogott a szalmakazal felé.

A kapu kilencse nyögve megcsikordult, nyomában utána nagy dörömléssel bevágta valaki és serény léptekkel jött az ajtó felé.

Mihály maga mellé eresztette a pipát. Ugy tett, mintha észre sem vette volna, hogy megállt előtte Kaszás Jani, a leendő apatárs. Elnézett a feje fölött s csak az „Aggyon Isten”-re emelte rá az arcát.

Ködös, öreg szeméből foszforeszkált a gyűlölet. Ellensége volt Kaszásnak. Valamikor jó emberségbe lévén egymással, husz ropogós ezrest számolt volt kölcsönképpen a kezébe. Aztán telt az idő. — Emlegettek valami konverzió-félet, de a nehéz szó sehogysem tudott beférni a Mihály öreg fejébe. Akkor értette meg csak, mikor Kaszás huszezer lej helyett, tízet számolt vissza a markába.

— S a többi? — nézett rá Mihály csodálkozva.

— A többi — felelt hetykén Kaszás — elvesszett. Mindenki a felét fizeti meg csak,

Az öreg összemarkolta az ezreseket.

— Valamit mondok én neked, Jani, — s durva kezét végighuzta öszülő bajuszán.

— E, tudod-e, nem fér esze a böcsülettel. Különbön hát, ne félj, megfizetek én ezért neked, — dörmögte s kigyult szemében a gyűlölet lángja.

A sötét fenyegetés befészkelte magát a Kaszás szívébe s zavarodva állt meg most is Mihály előtt, megforgatva zsíros kalapját:

— Hivatott, Mihály bátyám?

Az öreg felemelkedett a kúszóból:

— Vártalak es. Kerülj előbb — s betessékelte a belső házba.

Kaszás rosszat sejtve, megfogta az előtte tett szék karfáját.

— Sietős vóna az utam, Mihálybá, mert, hogy nagyba készülődnek nálunk es.

Mihály lomha nyugalommal előkereste az okulárját, szemére illesztette, aztán nyikorgatva kihuzta az öreg kasztn nagyfiókját. Megsárgult, régi írományok közül kihálasztta az öreg bibliát. Bütykös ujjai alatt magától fordult a szentkönyv finom papírja kétfelé.

Kiemelt egy írást s öreg arcán kárörvendő, röpke mosoly suhant át. Szétterítette maga előtt a papírt, aztán rábökött vastag ujjával.

Nagy baj van a lányod parafernum levelével, János... Egy pár ökor még héányzik belőle.

Kaszás keze alatt megvacant a szék:

— Egy bornyu se, Mihálybá. En mindent irattam, ami kell s én nem adok többet semmit!

— Nem-e? — villant meg az öreg szeme gyűlöletteljesen. — Akkor nem lesz lakodalom, ezt én mondom neked, Pap Mihály!

A nagy szál paraszt elengedte a szék karfáját s dühösen állt szembe Mihállyal.

— Most mondja ezt, most, az utolsó este?! — ordította, aztán felkacagott.

— Késő. A lakodalomnak már úgy es meg kell lenni, érte-e?! — aztán, hogy szavainak nagyobb nyomatéka legyen, felemelte a nehéz széket, hogy magyar módra letegye.

Az ajtó kinyílt és a szára gyűlni kezdett befelé az asszonyok. Pap Mihály szíve

visszaparancsolta őket, aztán megfogta Kaszás vállán a durva daróckabátot:

— Meg, édes fiam, meg, — mondta csufondárosan — ha egy koldus legényhez hezzá adod a lányodat.

Nagy szó volt, Kaszásnak színt váltott az arca:

— Hogy érte ezt kied?

— Ugy, édes fiam, hogy én még egy pár ökor nélkül nem egyezem belé a lakodalom megtartásába. Ha pedig akaratomon kívül megékszik a fiam, hát — s mellére tette a kezét — székegy böcsületszavamra mondom, hogy a hónapi nap az egyházra testálom a vagyonomat.

Kaszás lerogyott egy székbe s megfordult vele a világ. Hallotta, hogy a külsőházba magyaráznak az asszonyok valakinek. Aztán cifrát káromkodott. Látta maga előtt a Pap Mihály bosszualló arcát. Zavarodva suhant át agyán a gondolat.

Nem lesz lakodalom egy hétig, kettőig, vagy ki tudja, meddig. Rajtuk kacag az egész falu, aztán mi lesz az árván maradt menyasszonnyal? Csufolni fogja a világ s nem kéri férjhez többet senki.

Összeszorította a fogát, ökölbe fogta két kezét, fel akart ugrani... Furcsa, de nem tud. Mintha odakötözték volna a székehez.

Rámert dühösen az öreg Mihály mozdulatlan arcára. Szólni akart, de nem tudott.

— Még egy pár ökor — gondolta. — Vén gazember!

Ez volt az utolsó ép gondolata s nagyot nyíllalt a szíve táján. Egy pillanatig tartott az egész, aztán kinyitotta a szemét.

Előtte állt vagy négy riadtképi asszony. Az egyiknek kék vízesecsupor volt a kezében.

— Így kied egy csupor vizet — kínálta s fényes, barna szeme könnyes volt.

— Istenem, Istenem, ez a szíle sziv. A lelkire vette szegény, hogy hónap kilépik a háztól a gyermeke.

A másik asszony közbeszólt:

— Ejnye, ne mán, kemény férfi létire, hogy tud így busolni János, ’szeg csak a szomszédha, lesz

Konzervgyár Timisoara.

Még e hónap elején egy belga tőkeérdeklődő érdekes ajánlattal fordult Timisoara város vezetőségéhez. A szóbanforgó pénzcsoport ugyanis engedélyt kért a város illetékes vezetőitől arra, hogy Timisoara területén konzervgyárat létesíthessen, amely többek között konzerv-exportra is berendezkedne. A város vezetősége foglalkozott a belga társaság kérésével és a napokban megtartott ülésen engedélyezte a konzervgyár felépítésére vonatkozó kérést.

MEGSZOLGALT REGGELI.

Barátunk, a szimpatikus öreg ripacs beszéli: — Vidéken csináljon színházat, aki tudni akarja, hogy mit jelent a jó, kiadós reggeli. Most is a szájamban van egynek az íze.

— Add ki.
— Apostagon játsztunk. En egy paraszt-hátszobos szobájában aludtam, a belsőben egy cínos fiatal menyecske és a férj övegy édesanyja aludtak. Este, előadás után, csendesen, hogy az öreg asszony meg ne hallja, minden nap belopóztam a két asszony szobájába, a menyecske ágyáig tapogatóztam és megtörtént a csók. Igen, akkor még fiatal voltam. Aztán visszamentem az én szobámba. Reggel arra ébredtem — és az naponta így volt, — hogy a bájos menyecske az ágyam előtt áll hatalmas csapór kavával és egy jó darab kenyérrel a kezében. Arcán szégyellős mosoly.

— Már két hetet morosoltunk le Apostagon és elérkezettünk a bucsuelőadáshoz. Akkor este kisét felöntöttünk a garatra, mert jó volt a bevétel. Engem azonban ez nem zavart meg abban, hogy vendégszerető háziasszonyaim szobájában is meg ne tartson a magam bucsuelőadását, ami után szokásom szerint lefeküdtem.

— Reggel arra ébredtem fel, hogy a menyecske anyósa, a fogatlan öregasszony hozzá nekem a kóvét. Óriási csapór volt a kezében és még a vendégnél is nagyobb kenyér.

— Hol van a menyecske, néni? — kérdeztem ekkor reszát sejtve.

— Még tegnap délben kiment a tanyára, színessen ur. Teccik tudni, ott van az ura, amíg a termést betakarítják.

a leánya. Hát akié más faluba menyen?! — pityeredett el.

Kaszás lehuzta a száját a nagyot legyintett a kezével.

Az ajtó kinyílt s a becsapódó nyári szellő megremegettette a lámpa sárga fényét.

Pap Mihályné ijedten megállt a küszöbön. Az arca holtfehér volt.

— Mi lölte, apatárs?

— Elmelegedett volt — felelt helyette Mihály, aztán hátat fordított az asszonyoknak s Jani elé tette az írást.

— Hát, asszonyok — mondta célzatosan, — Nem tudni, hogy lesz-e lakodalmom, nem-e, mert töcsöm fel — s Kaszás felé sandított — ha az apa...

— Aggyatok egy plajbászt — szölt közbe Kaszás, aztán rákanyarította a papiroara: „Egy pár veres ökör”.

Végigamitotta verejtékező homlokát s felállt. Félre lökte az eléje tett kúrtóskalácsos tálat s fejére nyomta kalapját.

Mihály a kapuig kísért.

— Hát, Jani, — mondta, — mátol kezdve helyreállított a régi béke közöttünk. Azt a kicsi konverziós csorbát helyre vágta a mai nap. Ne sajnáld, mert én sem sajnálom, pedig igazság szerint engemet illetett volna az a pár veres ökör, de hát én — legyintett — lemondottam róla a gyermekem javára.

Kaszás hallgatott.
A hold sárgás fénye kacagott az égen s megfirkolta magát körülöttük az öreg kutya.

— Hoccide a kezéd, Jani. Nem tartozunk egymásnak. Mátol kezdve jó emberségbe, jó rokonságba élhetünk eszennel.

Keményen megrázta a Kaszás kezét s még a széles vállát is megölegette, aztán nagy lelki nyugalommal bedőngött a hába. A küszöbön keresgélni kezdett.

— Ejnye, no, az antiját, merre tették a pápánat?!

— Ehun 'ni — nyújtotta feléje az egyik asszony, — tessék Mihálybá!

Megtört a jó ötös tabákkal, szemet nyomott rá hüvelykujjával s nagy pippogtatás közben visszatélepedett a küszöbre.

Egyedül a turdai cementgyár több mint 25 millió lej cementfogyasztási adót fizetett a múlt költségvetési évben

Tizennégymillió lejjel haladta meg az adóelőirányzatot a cementfogyasztási adóbevétel. — A szénasav és izzólámpa fogyasztási adójának bevétele elérte az előirányzatot.

Miért drága a cement?

Az 1935. április 1-én életbe léptetett törvény mint ismeretes, a hadfelszereléshez szükséges eszközök előteremtése céljából fogyasztási adó alá vonta a buza- és rozslisztet, a cementet, a szénasavat és az izzólámpát. A buza- és rozsliszt után 0.25 lej, a cement után 0.30 lej, a szénasav után pedig 100 lej kgr.-kenti fogyasztási adó fizetendő. A pénzügyminisztérium most tette közzé a cement-, szénasav- és izzólámpa fogyasztási adóbevételekről szóló kimutatásokat a folyó költségvetési év első tizenegy hónapjáról.

A múlt évi kedvező építkezési kampány következtében a cementfogyasztás az elmúlt évben jelentős növekedést mutat. A cementfogyasztás növekedésével párhuzamosan emelkedett a cementfogyasztási adóbevétel is. A pénzügyminisztérium kimutatása szerint, a cementfogyasztási adóbevétel az 1935—36. költségvetési év első tizenegy hónapjában 103 millió 882.763 lej volt, ami

14 millió leivel haladta meg az előirányzatot.

A fogyasztási adóból a legtöbbet a Turdai Cementgyár fizette be, amely

tizenegy hónap alatt 25.180.592 lej cementfogyasztási adót fizetett.

A többi cementgyárak fogyasztási adóbefizetése 15 millió leien aluliak voltak.

A szénasavfogyasztási adóbevétel a folyó költségvetési évnek első tizenegy hónapjában nem érte el az előirányzatot. A szénasav fogyasztási adóbevétele előirányzata 2 és fél millió lej volt havonként. A folyó költségvetési év első tizenegy hónapjában a szénasavfogyasztási adóbevétel 26 millió 936.035 leit tett ki, 563.965 leivel kevesebbet, mint az előirányzat.

Az izzólámpák fogyasztási adóbevétele a költségvetési év első hónapjában cca 10 és fél millió lej volt, úgy, hogy a költségvetési év végén az izzólámpafogyasztási adóbevétel el fogja érni az előirányzott 18 és fél millió leit.

Nem csökkentik a munkaidőt Angliában

Az angol munkáspárt az alsóházban indítványt terjesztett be, amellyel kérte, hogy a kormány törvényjavaslatot hozzon a parlament elé a munkaidőnek a bérek csökkentése nélküli leállításáról. Az indítvány fölött az alsóház a szerda esti ülésen szavazott s azt 160 szavazattal 119 ellenében elvetette. Mindenesetre feltűnést keltett, hogy az indítvány ilyen kis többséggel bukott el.

NEMI KÉTELYEK.

Kohn és Grün üzletet szeretnének alapítani és a gazdag Schwarzot szeretnék tőkéstárnak megnyerni.

Kohn bedílit a gazdag Schwartzhoz és előadja neki a tervet, mire Schwartz nevetni kezd:

— Hát mit gondolkodnak maguk rólam? Betársulok két olyan börtönviselt, utolsó csirkefogóhoz, mint maguk?

Grün ezalatt lent vör az uccán és amikor Kohn kijön, megkérdi tőle:

— Na?

— Nem adott határozott választ, — feleli Kohn, — de úgy vettem ki a szavaiból, hogy némi kételeyei vannak.

Tilos a hazai bőr, gyapjú és rézárú kivitele.

A vámhivatalok körrendeletet kaptak a pénzügyminisztériumtól, amelyben ez a Monitorul Oficial március 14-i 62-ik számában megjelent 437-ik számú királyi rendeletre való hivatkozással megtiltotta a bivaly-, ökör, tehén-, borjubőr exportját, függetlenül attól, hogy a bőrön rajta van-e a szőr, vagy sem. Tilos a bőrök exportja nyers, sózott, szárított, vagy füstölt állapotban. Hasonlóképpen betiltja a körrendelet a gyapjú-exportot is, valamint a vezetőkek céljára szolgáló használt acélszövek kivitelét.

Fenti intézkedés alól kivételt képeznek azok az esetek, ha az árukra vonatkozó exportdeklaráció március 14-ig, vagyis a rendelet érvénybe lépésének napjáig már be volt nyújtva és regisztrálva.

Ugyancsak a Monitorul Oficial fentidézett számában jelent meg a 436-ik számú királyi rendelet, amely megtiltja az 1408. és 1409. vámtételek alá eső rézárú és réztartalma cikkek kivitelét. Ide tartozik a használt réz, réshulladék, törek rézárú, valamint a áverezés minden formájában.

AENLICHKEIT.

— Soll ich das Bild der gnädigen Frau Schwiegermutter in Öl malen?

— Essig würde eine grössere Ähnlichkeit ergeben.

Villamosági gyárvállalat Bucurestiben 18 millió lej alaptőkével.

Az egyik legnagyobb belföldi pénzintézet érdeklőrehoz tartozó iparvállalatok 18 millió lej alaptőkével villamosági anyagok s készletek gyártására új részvénytársaságot alapítottak. Ez az alaptőke egyszerű igazgatósági határozattal 30 millió leire emelhető. A részvényeket nyolc nagy régi és erdélyi iparvállalat jegyezte le és közöttük olyanok is szerepelnek, amelyek hatmillió és 4 millió lej részesedést is vállaltak. Az igazgatóság élén Teodorescu volt kereskedelmi és Slavescu volt pénzügyminiszter állanak.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Halálesetet Segélyző Csoportja.

Directiunea Grupelor de Ajutorare in caz de deces a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad prin aceasta comunică cu asociații, că cotizațiunile de deces sunt scadente până la numărul curent:

Grupa I. Csoportban: väd. lui Fekete Stefan 816. Joachim Simeon 817.

Grupa II. Csoportban: väd. lui Fekete Stefan 911. Cimponeru Gheorghe 912. väd. lui Fuchs Lazar 913.

Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja

Directiunea Grupelor de Ajutorare de Inmormantare a Industriailor din Arad face cunoscut membrilor cari sunt in restanta cu cotizatiile lor, sa achite restanta in interesul lor propriu, fiindcă in conformitatea §-lui 14 si 15 din statute calitatea lor de membri respira automatic, adică dacă membrul decedază între timp, nu se poate acorda ajutorul. Cotizațiunile sunt scadente după următorul membru decedat:

In Grupa „A” csoportban 896. Väd. lui Stefan Fekete István, 897. Emeric Juhász Imre, 898. Francisc Eberlein Ferenc, 899. Alexandru Karagi Sándor.

In Grupa „B” csoportban 898. Väd. lui Stefan Fekete István, 899. Simion Joachim Simon, 900. Soj. lui Mihai Karcag Mihály, 901. Francisc Eberlein Ferenc.

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Halálesetet Segélyző Csoportja igazgatósága azúton közli a tagjaival, hogy a halálozási járulékok a következő sorszámokig esedékesek:

Cooperativa de Credit a Industriasilor din Arad. — (Aradi Iparosok Hitelszövetkezete.)

CONVOCARE

Cooperativa de Credit a Industriasilor din Arad, űi va űinea

adunarea generală ordinară

În Casa Culturală a Căminul Industriasilor, — Str. Brătianu No. 18. — în ziua de 5. Aprilie 1936. la orele 10 a. m. iar în cazul când membrii nu se vor prezenta în număr cât se cere conform statutelor la capacitatea de a decide, în ziua de 18 Aprilie 1936. la orele 10 a. m., când se vor lua hotărâri valabile, oricare ar fi numărul membrilor prezenți.

ORDINEA DE ZI CUPRINDE:

1. Darea de seamă a Consiliului de Administrație asupra gestiunii pe anul 1935.
 2. Raportul cenzorilor.
 3. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere încheiat în ziua de 31. Dec. 1935.
 4. Descărcarea Consiliului de Administrație și a cenzurilor de gestiune lor pe anul 1935.
 5. Repartițiunea beneficiului.
 6. Complectarea consiliului de administrație.
 7. Înlocuirea a 40 membri al comitetului pe durata de 3 ani.
 8. Eventuale propuneri.
- Bilanțul anual examinat de către comitetul de cenzori e afișat în locul cooperativei și membrii sunt îndreptățiți să-l examineze la fața locului. Arad, la 23 Martie 1936. Consiliul de administrație.

Activa-Vagyon Contul de Bilanț la 31 Decembrie 1935.

Casa — Pénztár — — — —	1,689.655
Imprumuturi cambiale — Váltó kölcsönök — — — —	18,576.388
Debitori de Cont-Curent — Folyószámla adósok — — — —	13,532.852
Avansuri — Előleg kölcsönök — — — —	171,339
Cautii — Óvadékok — — — —	12.000
Casele Institutului — Intézeti házak	530.750
Efecte — Értékpapírok — — — —	17.250
Mobilier — Berendezések — — — —	100.000
	34,630.234

MEGHIVÓ

Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete

évi rendes közgyűlését

az aradi Iparos Otthon Kulturházának nagytermében, — Str. Brătianu 18. — 1936. április 5-én d. e. 10 órakor, ha pedig a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, 1936. április 13-án d. e. 10 órakor tartja meg a következő

TARGYSOROZATTAL:

1. Az igazgatóság jelentése az 1935. üzletéről.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése.
 3. Zárószámok megvizsgálása és a mérleg megállapítása.
 4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
 5. A nyereség felosztása feletti határozathozatal.
 6. Az igazgatóság megválasztása.
 7. 40 választmányi tag választása 3 évre.
 8. Esetleges indítványok.
- A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg a szövetkezet helyiségében ki van függesztve és a tagok ott megtekinthetik.

Arad, 1936. március 23-án.

Az igazgatóság.

Mérleg számla 1935. december hó 31-én.

Passiva-Teher

Párti sociale — Üzletreszek — — — —	5,693.414
Depuneri de părți sociale — Üzlet-rész letétek — — — —	376.406
Fond de rezervă — Tartalékalap	1,125.297
Fond de rezervă a creanțelor dubioase	400.000
Kétes követelések tartalékalapja —	200.000
Fond de amortizment — Leírási tartalék — — — —	1,725.297
Depuneri spre fructificare — Takaréketétek — — — —	24,886.949
Depozitul membrilor — Tagok letétei — — — —	300.554
Reescontare — Visszeszámítolási szála	1,169.218
Dividende neridicate — Fel nem vett osztalékok — — — —	12.856
Pe contul Transitor — Átmeneti számlán — — — —	140.456
Beneficiu — Nyereség — — — —	375.084
	34,630.234

Conturi de ordine — Nyilvántartási számlák:

Cont Cautiunii a secției de mărfuri „Mercur”. — „Mercur” Áruhitelosztály óvadék számla — — — —	125.000
Clienți cumpărători de mărfuri a secției de mărf. „Mercur”. — „Mercur” Áruhitelosztály vásárló adósai szála	5,011.523
Cont de ordine a comercianților a secției de mărf. „Mercur”. — „Mercur” Áruhitelosztály kereskedők nyilvántartási számla — — — —	5,295.480
	10,432.003
Cont Cautiunii de încasatori, a secției de mărf. „Mercur”. — „Mercur” Áruhitelosztály óvadék letétei — — — —	125.000
Cont Ordine a cumpărătorilor secției de mărfuri „Mercur”. — „Mercur” Áruhitelosztály vásárló adósok nyilvántartási számla — — — —	5,011.523
Comercianții vânzatori a secției de mărf. „Mercur”. — „Mercur” Áruhitelosztály kereskedők — — — —	5,295.480
	10,432.003

Arad, la 31 Decembrie 1935. — Arad, 1935. december hó 31-én.

Consiliul de Administrație: — Az igazgatóság:

Reinhart, m. p. Bloch, m. p. Czernóczy, m. p. Dr. Gabos, m. p. Kalmár, m. p. Menczer, m. p.
Mizera, m. p. Olariu, m. p. Pápay, m. p. Schaefer, m. p.

Verificat și găsit conform registrelor. — Megvizsgáltatott és a könyvekkel egyezőnek találtatott.

Cenzorii: — Felügyelő-bizottság:

Hilyer, m. p. Fibinger, m. p. Holló, m. p. Nagy, m. p. Riedl, m. p. Vandracssek, m. p.

Debit-Tartozik Contul de Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1935. — Nyereség-vesztesség számla 1935. December 31-én. Credit-Követel

Dobânziile plătite după depuneri —	
Betéték kamata — — — —	628.008
Cheltuieli — Költségek — — — —	212.004
Chirii — Házbérék — — — —	100.000
Impozite — Adók — — — —	229.875
Salarii — Fizetések — — — —	417.000
Onorarii — Tiszteletdíjak — — — —	146.000
Dobânzi de reescont — Visszeszámítolási kamatok — — — —	68.598
Fond de amortizment — Leírási tartalék — — — —	200.000
Beneficiu — Nyereség — — — —	375.084
	2,376.569
Dobânzi și provizioane — Kamatok és jutalékok — — — —	2,376.569

Arad, la 31 Decembrie 1935. — Arad, 1935. December 31.

Consiliul de Administrație: — Az igazgatóság:

Reinhart, m. p. Bloch, m. p. Czernóczy, m. p. Dr. Gabos, m. p. Kalmár, m. p. Menczer, m. p.
Mizera, m. p. Olariu, m. p. Pápay, m. p. Schaefer, m. p.

Verificat și găsit conform registrelor. — Megvizsgáltatott és a könyvekkel egyezőnek találtatott.

Cenzorii: — Felügyelő-bizottság:

Hilyer, m. p. Fibinger, m. p. Holló, m. p. Nagy, m. p. Riedl, m. p. Vandracssek, m. p.

Tipografia ERDELYI HIRLAP, Arad.